

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 12-13-2019

ŠIAME NUMERYJE:

Kai gerumu į žemę sninga:
„Alatėjos“ labdaros pokylis – 4 psl.

Atkurtai ateitininkijai
Lietuvoje – 30 metų – 6 psl.

Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Lietuvos policijos dainininkės Vatikane

Patenkintas giedojimu popiežius Pranciškus sveikina ansamblietes. Iš k.: Giedrė Tamulionienė, Ramunė Jasiuvėnienė, Vaida Bratcher, Asta Ulinskienė ir Aistė Dijokaitė. Lietuvos policijos archyvo nuotr.

DR. VIKTORAS STANKUS

Lietuvos policijos pareigūnių dainuojantis ansamblis iš Vilniaus, koncertuojantis įvairiuose renginiuose Lietuvoje, ne kartą lankėsi ir Italijoje. Kaip policijos bendruomenės atstovės ansamblietės dalyvavo Šv. Sebastijono dienos minėjime Romoje.

Dainuojančios Lietuvos policijos šauniosios atstovės, vilkinčios Lietuvos policijos uniformas, buvo pastebėtos per Vatikano televizijos laidą. Vatikano atstovai šių metų vasaros pabaigoje atsiuntė joms oficialų kvietimą dalyvauti

Vatikano policijos – žandarmerijos (*Corpo Della Gendarmaria*), švenčiančios 203-sias metines, žandarmerijos globėjo Šv. Mykolo dieną pagiedoti popiežiaus Pranciškaus aukojamose šv. Mišiose, kurios vyko popiežiaus sodelyje. Taip pat – dalyvauti Vatikane vykusioje žandarmerijos fiestoje, giedoti Šv. Petro aikštėje, prie Šv. Petro bazilikos, didžiausios katalikų šventovės pasaulyje. Kitą rytą giesmės itališkai ir lietuviškai turėjo skambėti per šv. Mišias Šv. Petro bazilikoje. Ir iš Lietuvos policijos pareigūnių lūpų pirmą kartą Vatikane nuskambėjo giesmė lietuvių kalba. Patekti į šią uždarą valstybę ne taip paprasta, todėl džiugu, kad dainuojančios lietuvės pareigūnės tapo Lietuvos policijos ambasadorėmis Vatikano valstybėje.

– 5 psl.

Mokyti šiaudinukų meno – net iš kitų valstijų

Muziejuje tautodailės pamokos rengiamos daugiau nei 50 metų

VIRGINIJA PETRAUSKIENĖ

Artėjant Kalėdoms, Balzeko lietuvių kultūros muziejuje prasideda tradiciniai šiuo metų laiku organizuojami renginiai. Vienas iš jų – kalėdinių papuošalų iš šiaudų, vadinamųjų šiaudinukų, kūrybos pamoka, kuri muziejuje gruodžio mėnesį rengiama nuo pat muziejaus įkūrimo pradžios, o tai yra jau daugiau nei 50 metų. Dabar šioms pamokoms vadovauja menininkas Donatas Astras, šiaudinukų meno išmokęs ir mokytojo pareigas perėmęs iš savo mamos, talentingos tautodailininkės, dabar jau a. a. Uršulės Astras. Įdomiausia tai, kad kasmet į muziejų rengiamus mokymus susirenka grupės vis naujų žmonių, kuriems įdomu pasimokyti senojo lietuvių tautodailės meno.

– 7 psl.

Pamokos rezultatai džiugina jos dalyvius. Iš k.: Sara Hattab, Steve Blanchard, Goda Kurpalis, Jane Blanchard ir mokytojas Donatas Astras. R. Janz nuotr.

PRISIMINKITE DRAUGĄ SAVO TESTAMENTE

www.draugas.org/palikimai

Tel. 773-585-9500

GANYTOJO ŽODIS

Kantrumo ir meilės

KUN. ALGIS BANIULIS SJ

Trečią advento sekmadienį skaitome Evangeliją pagal Matą (11, 2–11): Jonas, išgirdęs kalėjime apie Kristaus darbus, nusiuntė savo mokinius jo paklausti: „Ar tu esi tas, kuris turi ateiti, ar mums laukti kito?“ Jėzus atsakė: „Keliaukite ir apsakysite Jonui, ką čia girdite ir matote: aklieji praregi, raišieji vaikščioja, raupsuotieji apvalomi, kurtieji girdi, mirusieji prikeliami, vargdieniams skelbiama Geroji Naujiena.

Iš to matome, kad net Jonui Krikštytojui buvo sunku suprasti Kristaus veiklą. Jonas Krikštytojas su tokiu uolumu skelbė atsivertimo Krikštą, troško kuo greitesnių visų atsivertimo vaisių. Jis išdrįso kritikuoti net Erodą Antipą, Galilėjos ir Persijos valdytoją, dėl neišitikybės sakydamas, jog nevalia gyventi su brolio žmona. Už tokį akibrokštą Erodui jis buvo įkalintas. Be kompromisų Jonas skelbė tiesą ir kvietė visus žmones atsiversti. Tačiau ži-

nome, kad tiesos sakymas ne visada nuolankiai sutinkamas ir priimamas. Pasak žydų istoriko Juozapo Flavi-jaus, Erodas įkalino Joną tvirtovėje, netoli Negyvosios jūros, o vėliau nužudė.

Jonui Krikštytojui, kuris pats gyveno griežtą ir asketišką gyvenimą ir kvietė žmones atsiversti, vėliau, praradęs laisvę ir pasijutęs nebegalintis veikti, pradeda abejoti Jėzaus misija. Jis girdėjo apie Jėzų, kuris buvo gailėstingas, bendraudavo su nusidėjėliais ir jų nepasmerkdamo, nuo jų nesišalino. Pagaliau neateina išvaduoti jo iš nelaisvės. Įkalintas ir daugelio pamirštas Jonas Krikštytojas siunčia pas Jėzų mokinius paklausti: „Ar tu esi tas, kuris turi ateiti, ar mums laukti kito?“ Juk Mesijas turi išgelbėti Izraelį ir įvykdyti Dievo teisingumą. Jeigu tai tikrasis Mesijas, kodėl nepradeda veikti, kodėl neateina ir jo iš kalėjimo išvaduoti? Bet kuriuo atveju, pats Jonas nesijaučia Mesiju, jis tik parodė Mesiją.

Jėzus, Jono mokinių paklaustas, tiesiogiai neatsako, kad yra lauktasis Mesijas. Pagal rytiečių paprotį, Jono mokiniai pasilieka kartu su Jėzaus

mokiniais trims dienoms, kad savo akimis ir ausimis įsitikintų. Išganytojas kelyje gydo akluosius, luošus, raupsuotus, kurčius, prikelia mirusius. Visi galėjo įsitikinti, kad Jėzus yra Mesijas iš vargšams skelbiamos Gerosios Naujienos. Jėzus savo veikimu parodo, kad žmogaus kančia nuo šiol yra išganinga, o vargai ir kančios – tik laikini dalykai. Iš Jono Krikštytojo ir savo patirties galime pasakyti, kad patikėti savo gyvenimą Dievui yra lengva, kai viskas šioje žemėje lengvai pasiekama, sekasi, šviesu. O kai prislegia sunkumai, kai lūkesčiai neišsipildo, kai laiko nebėra, kai gyvenimas sugriūna – Dievas, atrodo, nutolsta arba Jo visai nebėra. Mums lengviau nei Jonui. Mes iš Šv. Rašto žinome, kaip pats Jėzus kentėjo, buvo apleistas savo mokinių ir sekėjų, artimo žmogaus buvo išduotas už 30 sidabri- nių. Jėzus nesipriešina kitų laisvei jį pasmerkti. Jėzus moko kantrybės, pats kentėdamas ir neskubėdamas nieko pasmerkti. Jis laukia ir moko mus to pa- ties. Augindami vaikus šeimoje, slau- gydami ligonį, dirbdami ir išgyvenda-

mi kasdienybę, mes visi daug kartų lai- kome kantrumo egzaminą. Jėzus yra kantrus ir visada laukia kiekvieno.

Apaštalo Pauliaus himne meilei (1 Kor 13) sakoma: „meilė yra kantri“. Kantrybė garantuoja, kad pasiekti mei- lės gelmėms užteks laiko. Dovanokime laiką. Šv. Paulius sako, jog meilė ir kant- rybė yra Dvasios vaisius. Prašykime Dievo, kad padėtų subrandinti šiuos Dvasios vaisius ir padėtų būti tokiems, koks mums yra Dievas.

#PasveikinkKarį

„Facebook“ nuotr.

Los Angeles Šv. Kazimiero lituanistinė mokykla išsiuntė 200 kalėdinių atvirukų Lietuvos kariams, išvykusiems į tarptautines misijas Afganistane, Afrikos šalyse, Irake ir Ukrainoje. Šiuose atvirukuose nugulė lituanistinės mokyklos mokinių ir mokytojų sveikinimai Šv. Kalėdų proga.

„Tikiuosi, kad tokia mūsų gera valia pasijus laiškuose Lietuvos kariams“, – apie atvirukų iniciatyvą kalbėjo ilgametė Šv. Kazi- miero lituanistinės mokyklos vadovė Marytė Newsom.

Už paramą atvirukų siuntimui mokykla dėkoja Nijolei Vit- kauskaitei-Lembertas.

LR generalinio konsulato Los Angeles inf.

Evaldo Čingos nuotr.

Šiais metais BBC savo internetiniame puslapyje „Newsround“ pripažino, kad gražiausia eglė yra Vilniuje. Mūsų eglė aplenkė net New York Rockefeller centre papuoštą kalėdinę eglę, kuri šiais metais suspindo 3 mln. „Swa- rovski“ kristalų. BBC parašė, kad nuostabios Kalėdų eglės šviesos Vilniuje pakėrėjo minias. Puslapyje infor- muojama, kad Lietuvos sostinės žaliaskarė buvo suformuota daugiau nei iš 6000 eglišakių. Tai ne vienintelis Vilniaus eglės įvertinimas. Briuselyje įsikūrusi kelionių organizacija „European Best Destinations“ šių metų Vil- niaus kalėdinę eglutę išrinko gražiausia Europoje. Šiai organizacijai gražiausias egles rinko net 14 000 keliautojų iš 82 šalių.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday

except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by the Lithuanian Catholic Press Society,

4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.

Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase – \$340.00 • kartą per savaitę \$240.00

[Kanada] – metams \$390.00 (USD) • 1/2 metų \$210.00 (USD) • 3 mėn. \$110.00 (USD)

[Lietuvą paprastu paštu] – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

Internetinė prenumerata – metams \$99.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

[Kanada] – metams \$150.00 (USD) • 1/2 metų \$120.00 (USD) • 3 mėn. \$75.00 (USD)

[Lietuvą] – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, prenumeratos kvitų nesiunčiame. „Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien nuo 9:00 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

Redakcija dirba kasdien nuo 8:00 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

Administracija – skelbimai@draugas.org, administracija@draugas.org

Reklama – Audronė Kižytė, audreykizys@gmail.com, 630-805-1404

Vyriausioji redaktorė – Ramunė Lapas vyr.redaktore@gmail.com

Redaktorė – Virginija Petrauskienė

Techninis redaktorius – Jonas Kuprys

Korektorė – Dalia Sokienė

Už skelbimų turinį ir kalbą neatsakome.

Straipsnių autorių nuomonė nebūtinai sutampa su redakcijos nuomone.

Redaktorė Virginija Petrauskienė

ŠEŠTADIENIO POKALBIAI

Lietuviškas vardas – kitataučiams vargas

Vardas yra mūsų tapatybės dalis ir jį, patinkantį, ar nelabai, priimame kaip duotybę, kaip viso gyvenimo palydovą. Neretai vardas, ypač vaikystėje, ar paauglystėje, tampa kančia, nes bendraamžiai visada suras būdų, kaip iš jo pasišaipyti. Gyvenant tarp kitataučių, lietuviško vardo „našta“ kartais įgauna kurioziškų atspalvių. Lietuvaitė, vardu Ramunė, pasakojo, kad yra gavusi reklaminį laišką, kuriame į ją kreipiamasi „Dear Chamomile“. JAV gyvenantys lietuviai galėtų papasakoti ne vieną su savo vardu susijusią istoriją, nes dažnas lietuviškas vardas (o ypač pavardė) amerikiečiams neretai yra neįveikiama tvirtovė.

Apie tai, kaip sekasi gyventi su lietuvišku vardu ir pavarde Amerikoje, pasakojo mūsų „Šeštadienio pokalbių“ pašnekovai.

Raminta Jacobs: Mano vardas tikrai nėra įprastas amerikiečiams. Todėl jie neretai jį iškraipydavo. Mokykloje lotynų kalbą dėščiusi vienuolė, pamenu, perskaitė mano vardą ir garsiai visiems pasakė: „Štai mūsų klasėje yra mergaitė, vardu Frumenta“. O žodis „frumentum“ išvertus iš lotynų kalbos reiškia „grūdai“. Tačiau dažniausiai amerikiečiai į mane kreipdavosi Raminita. Dirbau sveikatos draudimo kompanijoje „Blue Cross and Blue Shield“,ėjau atsakingas pareigas, rengdavau mokymus didelėse bendrovėse, dažnai tekdavo kalbėtis ir įvairius klausimus derinti pirmiausiai telefonu. Todėl ne vienas pašnekovas, telefonu pavadinęs mane Raminita, susitikęs nustebdavo: „Esate visai nepanaši į Pietų Amerikos gyventoją“. Visada stengdavau si gražiai paaiškinti, kaip iš tikrųjų skamba mano vardas. Neretai tokia proga pasinaudodavau pratęsdama pokalbį ir papasakodama apie Lietuvą. Jausdavausi kaip mokytoja, kuri savo mokiniams kantriai aiškina pamoką.

Raminta Jacobs

Dr. Pranas Jurkus: Visą gyvenimą turėjau problemų dėl savo vardo, o ypač dėl pavardės. Lietuvišką garsą J amerikiečiai taria kaip „dž“, o taip ištarta pavardė Jurkus anglakalbiams skamba kaip labai nekokas žmogaus apibūdinimas. O ir vardas, jeigu pirmą kartą amerikietis bando tarti lietuvišką „Pranas“, jiems išeina kažkas panašaus į žodį „piranija“. Daugelį metų dirbau viename iš didžiausių Amerikos bankų – „City Bank“. Jameėjau viceprezidento pareigas. Bet klientai, man paskambinę telefonu, bi-

jodavo ištarti mano vardą, nenorėdavo ižeisti. Jausdavau, kaip jie suka aplinkui, vengdami ištarti mano pavardę. Tuomet aš pats pirmas ją pasakydavau, parodydamas, kaip reikia tarti.

Būtų užtekę pakeisti vieną pavardės raidę iš Jurkus, padaryti Yurkus ir problema būtų pranykusi. Pažinojau keletą Jurkų, kurie taip ir padarė. Tačiau aš nusprendžiau to nedaryti. Kai atvykau į Ameriką, tikėjau, jog ilgai čia neužsibūsiu, Lietuva bus laisva. Mano tvirta nuostata nekeisti pavardėje nė vienos raidės išliko iki šiol. Aš nusprendžiau, kad su kokiu vardu ir pavarde atėjau į šį pasaulį, su tokiu ir išeisiu. Antra vertus, aiškindamas apie savo pavardę amerikiečiams, kartu jiems trumpai papasakodavau ir apie Lietuvą.

Pranas Jurkus

Deivė Butvila: Deivės vardą man tėveliai išrinko iš lietuviško vardyno. Kai aš augau, man labai nepatikdavo mano vardas. Turėjau dėl jo daug nepatogumų. Pirmiausiai, kai mokiausi pradžios mokykloje, vienuolės kazimierietės sakydavo, kad esu ne Deivė, o Daiva. Žinodavau, kad jos neteisios, bet vis vien jos į mane per pamokas kreipdavosi kitu vardu – Daiva arba Deiva. Aš dėl to dažnai verkdavau eidama iš mokyklos į namus. Kartais, kad nereikėtų aiškintis dėl vardo, naujoms draugėms pasakydavau, kad mano vardas Diana...

Mūsų kartos tėvai, atvažiuavę iš Lietuvos, stengėsi savo vaikams parinkti lietuviškus vardus. Pirmąjį vardą paprastai suteikdavo senovišką, lietuvišką, kartais – pagonišką, o antrą – šventą. Mergaičių pirmieji vardai būdavo, pavyzdžiui, Gailė, Dalia, o berniukų – Vytautas, Mindaugas, pažinojau net vieną, var-

du Patrimpas (senovės prūsų upių ir šaltinių, derlingumo, vaisingumo, javų, karo sėkmės dievas – Red.). Tokius vaikų vardus mūsų tėvai rinko todėl, kad planavo greitai sugrįžti atgal į tėvynę. Jie nesitikėjo, kad mums teks gyventi čia su tais lietuviškais, amerikiečiams sunkiais, „įkandamais“ vardais. Tačiau žinau, kad nemažai lietuvių mano bendraamžių sutrumpino arba „suamerikietino“ savo vardus. Pavyzdžiui, Arvydas tapo Arv, Ramūnas – Ray.

Aš pati turiu ir antrąjį (vidurinį) vardą – Regina. Kartais gailiuosi, kad nepasirinkau gyventi su juo, būtų buvę mažiau nesmagumo vaikystėje. Dabar jau vėlu. Vienas mano kolega, turintis labai populiarų amerikietišką vardą ir labai dažnai pasitaikančią pavardę, sakydavo, kad jam labai norėtusi turėti unikalų vardą, tokį, kokio neturi niekas. Jis man savotiškai pavydėdavo. Jeigu būtų leidę man pačiai rinktis, būčiau išsirinkusi paprastesnį, populiareesnį ir lengviau kitataučiams suprantamą vardą.

Deivė Butvila

Birutė Vanžodienė:

Aš jau 14 metų gyvenu Amerikoje. Mano vardą amerikiečiai taria nukąsdami pirmąją žodžio dalį. Vietoj to, kad pasakytų „Birutė“, sako „Rut“. Aš jiems sakau, kad mes tai jūsų vardus mokame ištarti, o jūs mūsų – ne. Na, bet ką padarysi, jeigu aš jiems esu Rut, tai tegul ir bus Rut.

Birutė Vanžodienė

Kalbino
Virginija Petrauskienė

„Draugo“ prenumeratoriai gali skaityti „Draugą“ internete be jokio papildomo mokesčio. Pageidaujantys turėtų parašyti apie tai administracijai: administracija@draugas.org ir gauti „log in“ bei slaptažodį. **Skaitykite „Draugą“ greičiau!**

MUTUAL FEDERAL BANK

Namams paskolos, apdraustos sąskaitos

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
773-847-7747 * www.mutualfederalbank.com

Patarnaujam Čikagos ir apylinkių lietuviams daugiau kaip 100 metų.

TELKINIAI

„Alatėjos“ branduolys – lietuviškos šeimos Čikagoje.

Apie gerų darbų prasmę kalbėjo kunigas Liudas Miliauskas.

Kai gerumu į žemę sninga

LORETA TIMUKIENĖ

Nors per lapkričio pabaigoje švenčiamą Padėkos dienos savaitgalį Čikagoje taip ir nesulaukėme žadėto sniego, tačiau to savaitgalio šeštadienio vakarą susirinkusieji į Balzeko lietuvių kultūros muziejuje vykusį klubo „Alatėja“ labdaros pokylį įsitikino, kad ne viską galima nuspėti ar numatyti. Būtent taip nutiko šįkart – tą vakarą vis dėlto snigo, tačiau ne paprastomis, o stebuklingomis snigėmis. Snigo GERUMU, šildžiusiu mus visus, susirinkusius jau į 14-tąjį kartą vykstantį pokylį, sukvietusį senus ir naujus draugus, bičiulius ir pažįstamus pasidžiaugti bendryste ir kartu švęsti gerumo šventę.

Alatėja – gerumo ir nuoširdumo deivė, šis vardas tapo klubo simboliu, ir kartais atrodo, jog ši deivė sklando tarp mūsų skatindama nestoti ir toliau tęsti savo darbus. 12 moterų, 12 šeimų ir dar keli šimtai bendraminčių – kai visi matom bendrą tikslą, tuomet galime dalintis, pagalbos ranką ištiesti, kalnus nuversti, būti kartu.

Apie tai, ką „Alatėja“ veikia ir kuo gyvena visus šiuos besibaigiančius metus, su svečiais pasidalijo mūsų klubo siela Audronė Sidaugienė. Ji sakė: „Šį vakarą kviečiame kartu švęsti gyvenimą, džiaugtis vienas kitu, susipažinti, užmegzti draugystes, nes čia susirinko geri, nuoširdūs žmonės. Linksminkimės, bet kartu nepamirškime tų, kurie šiandien yra vieniši, ligos ar kitos nelaimės prislėgti. Jei mes kartu galime nors kiek jiems padėti, palengvinti jų dalį, nudžiuginti – prisidėkite prie ‘Alatėjos’ darbų, kaip tai darėte iki šiol, ir ne tik mes būsimės jums dėkingi.“

Užtruktų laiko išvardinti visus, kam buvo skirtos pačių klubo narių uždirtos ar geradarių paaukotos lėšos, kiek siuntinių išsiųsta į Lietuvą ligoniams, našlaičiams, vienišiams, kiek laiko skirta planuojant, ruošiant renginius, darant kasmetinius garažinius išpardavimus. Apie tai susirinkusiems pasakojo ir vakaro metu rodomi vaizdo įrašai. Tarp pokylio svečių buvo ir tie, kuriems jau yra padėjusi „Alatėja“. Viena iš jų – Eglė Contreras. Moteris sakė negalinti pamiršti, kaip jos šeima džiaugėsi, kai prieš keletą metų, jiems sulaukus ketvertuko, „Alatėja“ suteikė taip tuo metu reikalingą paramą.

Apie viltingą švenčių laukimą ir gerų darbų prasmę tardamas sveikinimo žodį kalbėjo kunigas Liudas Miliauskas. Jis pasidžiaugė draugyste su „Alatėja“ – Tėviškės parapijoje, kur jis kunigauja, jau yra vykęs ne vienas labdarai skirtas „Alatėjos“ renginys, tokių bendrų renginių tikimės ir ateityje.

Meninę pokylio programą atliko svečiai iš Lietuvos – Pakruojo rajono Linkuvos gimnazijos abi-

turientė Marija ir jos tėtis Virginijus Kacilevičiai. Jie dovanojo savo kūrybos ir kitų autorių dainas, iki sielos gelmių sujaudinusias ne vieną to vakaro dalyvį. Jausmų snagės šildė ir glostė širdis, o Rasos Valančiūtės ir jos mokinės Andrea Urbonaitės fortepijonu atliekamos melodijos nuotaikingai skraidino visus artėjančių švenčių link.

Kaip ir kasmet, pokylio svečius kvietėme vaišintis mūsų pačių ruoštomis vaišėmis, bendrauti ir linksmintis, skambant smagiai muzikai, kurią parinko DJ Mindaugas. Vakaro metu vyko loterija ir „tylusis“ aukcionas – jo nebūtume įstengę surengti be dosnių mūsų draugų ir rėmėjų dovanų. Pokylio metu surinktos lėšos leis mums toliau tęsti labdaros darbus – kad ir kaip būtų liūdna, bet pagalbos reikalingų nemažėja nei čia, Amerikoje, nei Lietuvoje.

Marija ir jos tėtis Virginijus Kacilevičiai dovanojo savo kūrybos ir kitų autorių dainas.

Ieškome raganosio rago

Justas Rudokas – vienas iš tų, kuriems „Alatėja“ jau ne kartą yra padėjusi. Mes jį vadiname galiūnu iš Šiaulių. Justui – 14 metų, tačiau jis labai gerai žino, ką reiškia sudėtingai skambantys žodžiai „Diušeno sindromas“. Šią diagnozę, tariamą medikų, tėvų, jis girdi jau 7 metus. Diušeno raumenų distrofija yra paveldima, su X chromosoma susijusi liga, kurios dažnis – vienas iš 3600–6000 berniukų.

Jau sirgdamas ir sužinojęs, kad jam reikalingi vaistai labai brangiai kainuoja, Justas mamos paklausė, kur būtų galima gauti raganosio ragą. Berniukas perskaitė informaciją, kad raganosio ragas yra brangesnis net už auksą. „Justas man pasakė, kad pardavę raganosio ragą galėtume nupirkti vaistų. Taip raganosis tapo mūsų fondo simboliu. Mes ieškome ‘raganosio rago’ – gerų, neabejingų žmonių, kad išsipildytų mūsų viltis“, – yra pasakojusi berniuko mama Laima Rudokienė.

Justo mamos nuoseklios kovos už vaiko gyvybę ir beldimosi į užsienio klinikų duris dėka šiuo metu

koti galima ir internetu, kviečiame prisidėti prie šios labdaros akcijos: <https://www.gofundme.com/f/justo-paramos-fondui>.

Kita dalis vakaro metu surinktų lėšų bus skiriama labdaros ir paramos fondui „Rugutė“, padedančiam onkologinėmis ligomis sergantiems Lietuvos vaikams. „Rugutė“ neseniai paminėjo savo 15-ąjį gimtadienį – šį fondą, netekę onkologine liga sirgusios trejų metų dukrelės Rugilės, 2004 m. lapkričio 29 d. įkūrė Edita ir Dainoras Abrukauskai.

Tai – tik dalis kartu dalijamo gerumo. Būtų sudėtinga suskaičiuoti, kiek žmonių prisidėjo ir prisideda prie „Alatėjos“ darbų. Esame be galo dėkingi visiems mūsų draugams, bičiuliams – už supratingumą, ištikimybę, nuoširdumą. Be jų tikrai nevyktų maži ir dideli stebuklai, o iš apniukusio lapkričio dangaus nebūtų pasipylęs stebuklingas gerumo sniegas. Tikime, kad jis sušildys ir tas sužvarbusias širdis, kurioms reikia paguodos, paramos, nuoširdaus buvimo kartu. Linkėdami visiems šviesaus švenčių laukimo sakome – iki kitų susitikimų, iki kitų tarsi iš dangaus krantančių stebuklų!

Lietuvos policijos dainininkės Vatikane

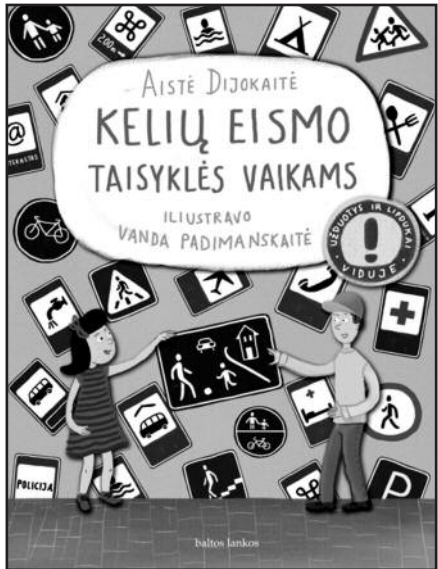
Policijos pareigūnės ansamblietės oriai gieda bendrą giesmę kartu su Vatikano žandarmerijos pareigūnais.

Atkelta iš 1 psl.

Ansamblietės buvo Vatikano viešnios, jomis tris šventės dienas rūpinosi Vatikano žandarmerija. Pirmoji diena buvo ypatinga – pareigūnės giedojo popiežiaus Pranciškaus Vatikano so-

Ansamblietė Aistė Dijokaitė, knygos „Kelių eismo taisyklės vaikams“ autorė.

Lietuvos policijos archyvo nuotraukos

duose aukojamose šv. Mišiose. Į Mišias buvo pakviesta tik apie 150 specialiai atrinktų svečių. Jaukioje Vatikano sodų aplinkoje skambėjo nuoširdūs, reikšmingi popiežiaus Pranciškaus žodžiai, o širdis virpino Lietuvos pareigūnių lietuvių ir italų kalbomis giedamos giesmės. Lietuviškai – „Pakelk akis“ (muzika ir žodžiai Carl Tuttle, aranžuota Vidaus reikalų ministerijos reprezentacinio pučiamųjų orkestro meno vadovo ir dirigento Eimanto Anskai-

čio); itališkai – „Madre dell’ alba“ (komp. Mario Lanaro). Po šv. Mišių popiežius Lietuvos atstovėms parodė ypatingą dėmesį, palaimino Lietuvos policijos pareigūnes. Susitikimas buvo labai nuoširdus, jaudinantis ir džiaugsmingas.

Pareigūnės Šventajam Tėvui įteikė policijos kapeliono kun. Algirdo Toliato naujausią knygą ir specialiai popiežiui pagamintas votas su užrašu italų kalba. Jos taip pat paprašė palaiminimo Lietuvai ir Lietuvos policijai. Antra vizito diena, sekmadienis, buvo ne mažiau išpūdinga: Šv. Petro aikštėje, šalia Šv. Petro bazilikos, popiežius aukojo šv. Mišias Pasaulinei migrantų ir pabėgėlių dienai paminėti, atidengė didingą skulptūrą, skirtą pagerbti migrantus ir pabėgėlius. Ši skulptūra yra pirmoji, per pastaruosius keturis šimtus metų pastatyta Šv. Petro aikštėje.

O sekmadienio vakare uniformuotos lietuvės vyko į Vatikano sodus, į pačią Vatikano policijos šventę, kuri (ir dainuojančios Lietuvos pareigūnės) buvo rodoma per Vatikano televiziją. Šventėje dalyvavo aukščiausi šalies vadovai ir įvairių valstybių ambasadoriai bei bičiuliai. Tai buvo iškilminga šventė, joje dalyvavo apie du tūkstančius žmonių, čia skambėjo Lietuvos vardas, buvo dėkojama Lietuvos policijai, surengtas išpūdingas koncertas, gausios vaišės, šventę vainikavo fejerverkų salvės.

Ankstų pirmadienio rytą giesmės lietuvių ir italų kalbomis skambėjo po didingos pagrindinės Romos katalikų bažnyčios Romoje – Šv. Petro bazilikos skliautais. Į šv. Mišias rinkosi Vatikano ir Romos policijos pareigūnai, policijos profesinei šventei skirtas šv. Mišias aukojo ir po jų su Lietuvos pareigūnėmis susitiko Vatikano valstybės sekretorius, aukščiausias Vatikano administracijos pareigūnas kardinolas Pietro Parolini.

Visą viešnagės laiką Vatikano viešnios iš Lietuvos jautė ypatingą dėmesį, pagarbą, šiltą priėmimą, padėką ir sulaukė gausių komplimentų.

Policijos pareigūnių ansamblis susibūrė 2016 m. Jis koncertuoja ne tik oficialiuose policijos renginiuose, bet taip pat įvairiuose labdaros, televizijos projektuose, festivaliuose, ansamblio narės gieda Vilniaus Švč. Mergelės Marijos Ramintojos bažnyčioje policijos bendruomenei skirtose Mišiose. Ansamblio sumanytoja ir vadovė Giedrė Tamulionienė yra Lietuvos kriminalinės policijos pareigūnė. Ansamblio

meno vadovė-chorvedė Ieva Kaveckaitė ruošia pareigūnes muzikiniams pasirodymams.

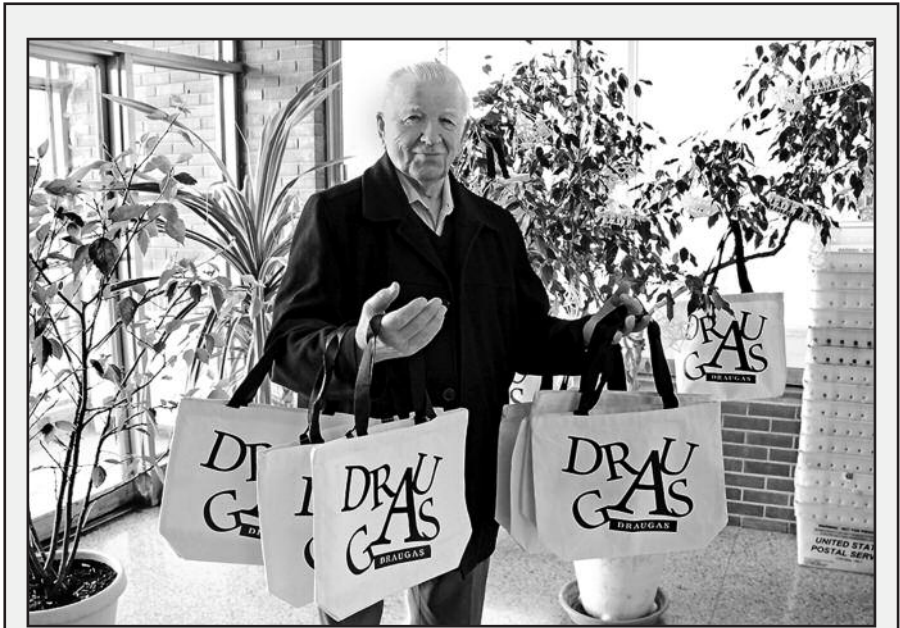
Kas tos dainuojančios Lietuvos pareigūnės, kurias vienija ne tik policijos pareigūno profesija, bet ir daina? Tai įvairių policijos rūšių atstovės, kurios keletą kartų per savaitę po darbo renkasi į Policijos departamentą re-

peticijai. Nors jų darbo policijoje pobūdis skirtingas, tarnyboje pareigūnes vienija Lietuvos policijos šūkis: „Ginti. Saugoti. Padėti“, meilė dainai, Lietuvai, Lietuvos kultūros puoselėjimui.

Asta Ulinskienė, nors yra ne policininkė, o teismo darbuotoja, irgi buvo pakviesta į šventę Vatikane, nes gieda Vilniaus Švč. Marijos Ramintojos bažnyčioje policijos bendruomenei skirtose šv. Mišiose. Ansamblietės: vadovė Giedrė Tamulionienė (sopranas), Aistė Dijokaitė (altas), Vaida Bratcher (sopranas), Ramunė Jasiuvėnienė (altas).

Žinias šiam aprašymui teikė ansamblietė, Kelių policijos pareigūnė Aistė Dijokaitė. Ji pasikuklino pasakyti, kad yra svarbios knygos – „Kelių eismo taisyklės vaikams“ – autorė. Tai svarbi knyga, skirta mažajam eismo dalyviui, taip pat tėvams, mokytojams, auklėtojams, visiems, kam svarbu, kad nuo mažų dienų vaikas gatvėje jaustųsi saugus. Knygoje esančios žinios ir patarimai puoselėja eismo kultūrą nuo mažų dienų.

Pareigūnės ansamblietės savo misiją atlieka pasišventusios, uoliai pildo policijos šūkio antrąją dalį – puoselėti meilę dainai, Lietuvai, Lietuvos kultūrai. Tai jos puikiai atliko ir Vatikano šventėje, per dainą nutiesdamos tiltus Lietuvos kultūros sklaidai pasaulyje.

Juk reikia kažkur sudėti kalėdines dovanas! Juozas Polikaitis demonstruoja gerą skonį, išsirinkdamas elegantiškus, patvarius ir talpius drobinius maišelius su užrašu „Draugas“. Jų galite įsigyti „Draugo“ administracijoje, 4545 West 63 gatvėje. Kaina – 10 dol. Audronės Kižytės nuotr.

Prie „Saulutės“ prekystalio per PLC Kalėdinę mugę: Aušra Saulienė, Jūratė Maurukienė ir Marytė Černiūtė. Lietuvos vaikų globos būrelis „Saulutė“ dėkoja Ramintai Marchertienei, Melitai Lauraitienei ir Adelei Lietuvninkienei, gaminusioms kūčiukus, Linai Smilgienei, paaukojusiai savo suprojektuotus marškinėlius, visoms savanorėms ir tiems, kurie rėmė „Saulutę“. Dainos Siliūnienės nuotr.

IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

Redaktorė Vida Kuprytė • El. paštas: draugasateitis@gmail.com

Atkurtai ateitininkijai Lietuvoje – 30

Studentai ateitininkai susirinkę Vilniuje paminėti Ateitininkijos atkūrimo Lietuvoje 30-metį.

Ateitininkų federacijos archyvo nuotr.

GODA KOTRYNA UŽPELKYTĖ

Šm. lapkričio 30 d. Lietuvos vaikų ir jaunimo centre (kitai – Moksleivių rūmuose) Vilniuje vyko Ateitininkų federacijos atkūrimo 30-mečio minėjimas. Tą pačią dieną Bažnyčia minėjo šv. Andriejų – pirmąjį Jėzaus apaštalą. Tad, minėjimui prasidėjus šv. Mišiomis, ateitininkų dvasios vadas arkivyskupas Gintaras Grušas priminė ateitininkų pašaukimą apaštalauti.

Turime darbuotis toliau

Šis pašaukimas yra visuomenės supažindinimas su Kristumi, visa Jame atnaujinant. Arkivyskupas ragino prisiminti ir pamąstyti, kaip skirtingais etapais buvo vykdomas šis ateitininkų pašaukimas, kokiais asmenybes Lietuvai dovanojo ateitininkai: signatarus, filosofus, kunigus, Dievo tarnus. Kad ir koks pasididžiavimas kyla peržvelgiant ateitininkų istoriją, arkivyskupas neleido atsipūsti, nes „dėkodami už praeitį, žengiamo į ateitį“ ir turime darbuotis toliau. Tad po Mišių, kuriose buvo galima pasidžiaugti tokia gausa ateitininkų ir jų bičiulių, visi, nuo jaunučių iki sendraugių, nužingsniavo į istorinius moksleivių rūmus prisiminti, kas tarp tų pačių sienų įvyko 1989 m. lapkričio 25–26 d., už ką turime dėkoti ir ką ilgai atminti saugoti.

Ateitininkų federacijos pirmininkas Justinas Juknys pasisveikino kreipdamasis visų pirma į tuos, kurie čia sėdėjo ir prieš 30 m.: „Tada jūs galvojote apie mus“. Panašu, kad ši mintis buvo junta ir viso minėjimo metu – ateitininkijos atsikūrimo reikšmė yra matoma dabar, mumyse, o tie, kurie prisidėjo prie atkūrimo, yra tebegyvi, tad kol galime, turime jiems dėkoti ir semtis iš jų įkvėpimo“.

Dvasios milžinai

Po pirmininko kalbos pirmąjį pranešimą apie ateitininkų atsikūrimą Bažnyčios akimis skaitė kardinolas Sigitas Tamkevičius. Jis priminė ateitininkijos išikūrimą, prie kurio prisidėjo Petrapilio akademijos studentai, siekdami įkurti katalikišką, bet visgi pasaulietinę organizaciją. Kardinolas akcentavo, kad Bažnyčia nėra tik popiežius, vyskupai ir kunigai – Bažnyčią sudaro ir visi tie, kuriems Kristus yra gyvenimo žiburys. Tokius žmones, ateitininkijos išaugintus, kardinolas vadina dvasios milžinais ir ragina juos prisiminti, iš jų mokytis ir šiandien. Tai kunigai A. Lipniūnas, S. Yla, V. Sladkevičius, taip pat pasaulietė A. Dirsytė bei daugelis kitų. Ateitininkai, pasak jo, nėra tik Katalikų Bažnyčios „priedas“, jie turi būti gilaus tikėjimo misionieriai. Ateitininkijoje jaunuoliai turi būti ugdomi kaip tu-

rintys tvirtą tautišką ir katalikišką savimone, gebantys būti atsvara postmodernizmui ir vertybiniam reliatyvizmui, kuris šiandien ypač ryškus, todėl, šiuo požiūriu, ateitininkų organizacijos gyvavimas Bažnyčiai yra ypač svarbus ir aktualus.

Liudijimai

Kitus ateitininkų pranešimus mieliau pavadinau liudijimais, nes tai, ką jie pasakojo apie atsikūrimą, buvo jų jaunystės dalis, buvo jų išgyventa, patirta. Pirmas jų – ilgus metus pirmininko pareigas ėjęs teisininkas Vygantas Malinauskas. Savo pranešime jis bandė chronologiškai aptarti atsikūrimo laikotarpį. Pranešėjui jis pasirodė itin sudėtingas, jį prisimena kaip miglą, kai visko būta daug ir vienu metu, daug ką sunku prisiminti, sudėlioti į vietas, tad, jo pastebėjimu, jau atėjo laikas, kai istorikai turėtų susidomėti ateitininkijos atsikūrimu ir pradėti jį tirti. Malinauskas aptarė kelis svarbius momentus, kurie lėmė ateitininkijos atsikūrimą. Visų pirma, jis niekaip nebūtų įvykęs, jei sovietmečiu nebūtų veikusios slaptos katalikų grupelės, iš kurių mums svarbiausi – Eucharistijos bičiuliai, sovietmečiu slapta veikusi katalikiško jaunimo organizacija, kurios nemažą dalį sudarė dar tarpukaryje gyvenę ateitininkai. Toliau, devintojo dešimtmečio pabaigoje, kai Lietuvos politinė situacija ėmė laisvėti, vyravo didelių lūkesčių metas: vyko Sąjūdžio palaikymo ir katalikų grupelių susitikimai, buvo organizuojami P. Dovydaičio ir S. Šalkauskio mirties metinių minėjimai, sulaukdavę gausaus būrio bendraminčių, ateitininkų taip pat. Ir galiausiai – kun. Vaclovo Aliulio suburtas susirinkimas tų, kurie nori būti ateitininkais, davė įkvėpimą atsikurti ateitininkams Lietuvoje.

Vien kilnių idėjų neužteko

Malinauskas pažymėjo, kad, ateitininkams sendraugiams ir jų bičiuliams užsidegus idėja atkurti ateitininkiją, ilgainiui įsivyravo jausena, kad viskas susitvarkys savaime, natūraliai: Lietuva greitai vėl bus laisva, o ateitininkija veiks, kaip ir anksčiau. Deja, kad organizacija gyvuotų ir būtų stipri, vien kilnių ir gražių idėjų neužteko, savaime niekas neįvyksta – stigo struktūros, veiklos modelio, veiksmų plano. Čia Malinauskas išskyrė naują etapą, neatšietiną nuo kun. Arvydo Žygo. Šis išėivijęs ateitininkas grįžo į Lietuvą ir perdavė visą lig tol Amerikoje įgytą patirtį, kaip veikti ateitininkams, telkdamas dėmesį į jaunimo ugdymą. Kai per ateitininkų

atsikūrimo suvažiavimą Lietuvoje Žygas buvo išrinktas federacijos pirmininku, ateitininkiškos dvasios idėja po truputį įgavo formą: moksleiviams buvo pradėti organizuoti savaitgaliai, akademijos, vaikų vasaros stovyklos.

Neišdildomi atsiminimai

Taip pat Malinauskas pasidalijo neišdildomu atsiminimu apie Žygą: vieno renginio metu, kalbėdamas jaunimui Žygas akcentavo, kad ateitininkas turi būti išsilavinęs, siekti aukštojo mokslo ir būti savo

Jau atėjo laikas, kai istorikai turėtų susidomėti ateitininkijos atsikūrimu ir pradėti jį tirti.

srities profesionalas. Malinauskas prisipažino, kad tuo metu jis nebuvo pavyzdingas mokinys ir pagrįstai abejodavo, ar jam apskritai pavyktų įstoti į universitetą, bet šie autoritetingo Žygo žodžiai jį įtikino, perkeitė jo požiūrį į išsilavinimą, ir štai, tasai jaunuolis – prieš auditorijas kalbantis mokslų daktaras, ne viename ateitininkų renginyje dabar pats įkvepiantis moksleivius ir studentus.

Pasidalinimus apie atsikūrimo laikotarpį pratęsė ilgametė ateitininkų federacijos tarybos narė gydytoja ir psichoterapeutė Irma Kuliavienė. Jos pasidalinimas taip pat neapsiėjo be iškilių Arvydo Žygo asmenybės, kuris jai buvo autoritetas ir įkvėpimas tuo metu, jai būnant paaugle.

Koks yra ateitininkų ugdymas? Jį nurodo ateitininkų tikslas, o tai yra „Katalikybė“, – vienu žodžiu įvardija Kuliavienė. Ji išskyrė tris momentus, be kurių neapsieina ši katalikybė: inteligencija, tautiškumas ir atsakomybė tautai bei visuomenei. Ši katalikybė kviečia gilintis; gilindamiesi į Bažnyčios tekstus, galime atrasti ar geriau suprasti, kas mes esame ir kuo tikime. Čia Kuliavienė prisimena jos jaunystės laikais akademijų metu taikytą praktiką vadovams tikrinti moksleivių paskaitų konspektus, parašyti jiems įvertinimą ir komentarą. Ši katalikybė įkrikščionina vietos tradicijas.

Pranešėja prisimena, kaip Žygas sakydavo, kad Kristus, atėjęs į Lietuvą, apsirengė Lietuvos tautiniu kostiumu. Taigi katalikybė mūsų tradicijoms įneša daugiau vertės, gilesnę prasmę ir savo būdu leidžia rasti atsakymus į gyvenimo klausimus. Ir galiausiai, katalikybė neša atsakomybę už žmones. Jausdami at-

Lietuvos Ateitininkų federacijos Atkuriamasis suvažiavimas 1989 m. lapkričio 25-26 d. Iš dešinės kun. Sigitas Tamkevičius, dr. Arvydas Žygas, kun. Robertas Grigas. Ateitininkų federacijos archyvo nuotraukos

sakomybę už juos, viešai kalbame ir dalinamės apie savo dovaną – tikėjimą – su šeimos nariais, draugais, bendradarbiais. Apie tai geriausiai prakalba ateitininkų šūkis.

Ugdo meilės darbininką

Tačiau mūsų organizacija ugdo ne tik susipratusį, tautišką ir atsakingą kataliką, bet ir meilės darbininką. Ateitininkų ugdymo mokykla išsiskiria iš kitų tuo, kad joje talpinama viskas, ko reikia, todėl šalia tekstų skaitymo visada turi būti ir meilės darbų darymas. Kuliavienė prisimena, kaip ateitininkų vaikų stovyklose visada dalyvaudavo ir neįgalieji – taip buvo mokoma atidumo artimui. Šių meilės darbų dažniausiai mokomės iš savo vadovų renginiuose ar globėjų kuopose ir taip dalyvaujame „meilės estafetėje“: vos gauname ateitininkuose meilės, tu rime ją pasidalinti, ją perduoti kitiems. O tai, pasak pranešėjos, vyksta vieninteliu ir paprastu būdu: pamatai, prieini ir sutvarstai žaizdas. Kuliavienė pranešimą baigia palinkėjimu, kad toji meilė mumyse niekada nesi-

baigtų, nes, kaip prieš trisdešimt metų ant moksleivių rūmų sienos ateitininkų iniciatyva didelėmis raidėmis išrašyta frazė liudijo ir tebeliudija – „Dievas yra meilė“.

Tad dabar, praėjus trims dešimtmečiams nuo ateitininkijos atsikūrimo Lietuvoje, galima įvertinti ir pasidžiaugti, kiek žmonių, pradedant nuo sovietmečio, įdėjo pastangų, kad ateitininkijos dvasia išliktų ir galiausiai, su išeivių pagalba, būtų atkurta ne tik teoriškai, bet ir praktiškai. Nors tokių iškilų asmenybių kaip kun. Arvydas Žygas nebėra tarp mūsų, jų pavyzdys tebėra įkvėpimas ir paskata aukoti savo jėgas ir laiką jautrios širdies, tvirtos valios ir šviesaus proto jaunolius ugdančiai organizacijai.

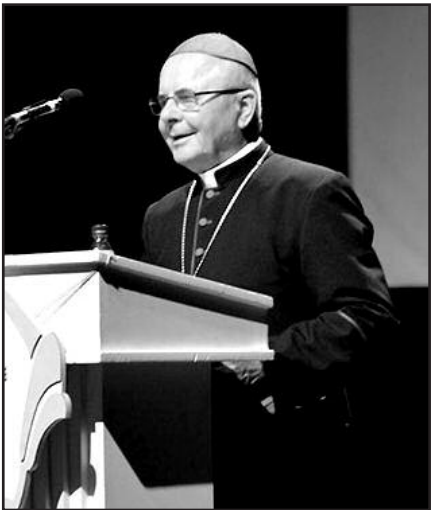
Šie metai, Lietuvos Respublikos Seimo paskelbti ateitininkų metais, ši 110 metų nuo ateitininkijos gyvavimo pradžios sukaktis, gali tapti meilės estafetės kitu etapu, kai dėkodami tiems, kurie tuo metu galvojo apie mus, dabarties ateitininkus, dabar galvotume apie tuos, kurie bus po mūsų ir galvoti tai per pareigą kuo geriau apštalauti, visa atnaujinant Kristuje.

Irma Kuliavienė

Ateitininkų federacijos pirm. J. Juknys

Kardinolas Sigitas Tamkevičius SJ

Buvęs Ateitininkų federacijos pirmininkas Vyngantas Malinauskas

Mokytis šiaudinukų meno – net iš kitų valstijų

Savo prosenelių šalimi susidomėjusi Stephanie Mikužis (d.) į muziejų atsivedė ir savo mamą – italų kilmės Nina Azzaro Mikužis. Virginijos Petrauskienės nuotr.

Atkelta iš 1 psl.

Gruodžio 7 dieną į šių metų pamoką susirinko penkiolika įvairaus amžiaus dalyvių – nuo studentų iki pensininkų. Dalis jų atvyko net iš kitų valstijų – Michigan, Wisconsin, Indiana. Užsiėmimas vyko anglų kalba, nes dauguma susirinkusiųjų nemokėjo kalbėti lietuviškai. Tarp jų buvo ir tų, kurių proseneliai, vadinamieji „grynoriai“ XX a. pradžioje atvyko iš Lietuvos į Ameriką.

Viena iš tokių – jauna vokalistė, mecosopranas Stephanie Mikužis, kuri neseniai pradėjo lankyti Balzecko muziejuje vykstančias lietuvių kalbos pamokas amerikiečiams. Atlikėja rengiasi keliauti į Lietuvą, todėl sakė norinti kuo daugiau išmokti ir sužinoti apie savo prosenelių šalį. Kartu su Stephanie į šiaudinukų kūrybos pamoką atvyko ir jos mama – italų kilmės Nina Azzaro Mikužis.

Muziejaus narys Steve Blanchard – vienintelis vyras tarp keliolikos moterų, kuris panorio perprasti šiaudinukų gamybos paslaptis. Jis yra kilęs iš lietuvių vadinamųjų „grynorių“ giminės. Steve žmona Jane – airių išeivių palikuonė, kuri mielai kartu su vyru atvyko į kalėdinių puošmenų kūrybos pamoką. Kartu su sutuoktiniais Blanchard prie to paties stalo įsikūrė studentiško amžiaus draugės – Goda Kurpalis ir palestinietė Sara Hattab. Besidarbuodamos jos smagiai bendravo su naujais savo pažįstamais – Steve ir Jane. Amerikoje gi-

musi Goda puikiai kalba lietuviškai ir didžiuojasi savo tėvų gimtąja kalba, kuri yra laikoma viena iš seniausių šiuo metu pasaulyje gyvujančių kalbų. Lietuvių kalbos tema buvo viena iš daugelio, kuriomis diskutuota prie šio stalo.

Buvo įdomu, koku būdu ši grupė sužinojo apie būsimą šiaudinių egulutės papuošalų kūrybos pamoką. Vieni sakė suradę informaciją internete, kiti, muziejaus nariai, gavo kvietimus paštu, o štai Birutė Vanžodienė bilieta į šią pamoką išlošė klubo „Alatėja“ labdaros vakare vykusių loterijos metu.

Donatas Astras į pamoką atvyko iš savo namų Grand Rapids, MI kartu su dukra Audrey, kuri padėjo tėčiui viso renginio metu. Audrey pasakojo, kad tuo metu, kai šiaudinukų pamokas muziejuje vedavo jos močiutė Uršulė, mergaitė buvo devyneri. Ji yra stebėjusi, kaip močiutė kuria šiaudinius stebuklus. Žingsnis po žingsnio, ir D. Astro vadovaujami pamokos dalyviai, įveikę visus reikalingus etapus – nuo šiaudo sukarpymo, klijavimo, iškarpų braižymo – galėjo pasidžiaugti auksiniais atspalviais švytinčiais savo kūrinėliais. Ne vienas sakė, kad dabar, kai išmoko, daugiau šiaudinukų rengiasi pasigaminti namuose, kartu su kitais šeimos nariais.

Muziejaus direktorė Rita Janz pakvietė susirinkusius ta proga nemokamai aplankyti muziejų ir jame veikiančias parodas.

Norint sukurti dailų šiaudinį papuošalą, reikia kantriai ir kruopščiai padirbėti. Sėdi iš k.: Carmen Morales ir Mary Vo Boehm, stovi – Donatas Astras su dukra Audrey. R. Janz nuotr.

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA IR PASAULIS

Dokumentai iš Ispanijos – Lietuvos pripažinimo istorija

Vilnius (Archyvai.lt) – Lietuvos centriniame valstybės archyve atidaryta Ispanijos archyvuose išsaugotų, Lietuvos valstybės pripažinimą po Pirmojo pasaulinio karo liudijančių dokumentų paroda.

Parodos pagrindą sudaro prieš šimtmetį vykusio diplomatinio susirašinėjimo tarp Lietuvos ir Ispanijos valstybės pareigūnų dokumentai, kurie, tikėtina, sudomins ne tik istorijos mėgėjus, bet ir profesionalus.

Idėja surengti parodą kilo prieš

pusmetį, kai Ispanijos ambasadorius Vilniuje Jose Maria Robles Fraga ėmėsi iniciatyvos ir Ispanijos archyvuose rado keletą istorinių, su Lietuva susijusių dokumentų, kurių kopijos, atvežtos į Lietuvą, sužadino susidomėjimą.

Ispanija šių dokumentų aukštos kokybės skaitmenines kopijas padovanojo Lietuvai. Nuspręsta dokumentų parodą, kuri iliustruotų dviejų artimų sąjungininkių Europos Sąjungoje ir NATO santykių šaknis, surengti ir Vilniuje, ir Madride.

Dėl vardų rašybos – kreipsis į Konstitucinį Teismą

Vilnius (ELTA) – Lietuvos Respublikos lietuvių tautybės asmenų, gyvenančių mūsų šalyje, vardai turi būti rašomi pagal lietuvių kalbos taisykles, tautinių mažumų Lietuvos piliečiams ar Lietuvos piliečiams užsienio valstybėse gali būti taikomos tam tikros išimtys.

Tokia tvarka, pasak teisingumo ministro Elvino Jankevičiaus, nėra gera, nes gali būti pažeistas Konstitucijoje įtvirtintas lygiateisiškumo principas. Ministro manymu, šias problemas būtų galima išspręsti kreipiantis į Konstitucinį Teismą.

„Įstatymas numato, kad civilinės būklės aktų įrašai rašomi lietuvių

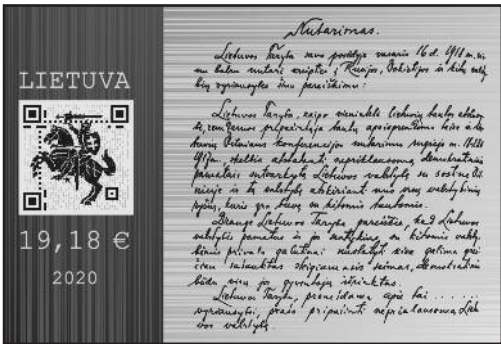
kalba, taigi vardai, rašomi civilinės būklės aktuose, turi atitikti lietuvių kalbos taisykles. Vardai taip pat turi atitikti asmens lytį, neprieštarauti gerai moralei ir viešajai tvarkai. Tačiau Lietuva yra Europos Sąjungos narė, žmonės keliauja iš vienos valstybės į kitą“, – Teisingumo ministerijoje vykusioje diskusijoje dėl vardų rašymo civilinės būklės aktų įrašuose sakė teisingumo ministras E. Jankevičius.

Žmonės, kuriems civilinės metrikacijos įstaigos atsisakė įrašyti jų pageidaujamus vardus į asmens dokumentus, turi teisę tokį atsisakymą skųsti teismui.

Kuriamos skaitmeninės kolekcinės monetos

Vilnius (ELTA) – Lietuvos banko blokų grandinės technologijos (angl. blockchain) pagrindu kuriama pirmoji pasaulyje skaitmeninė kolekcinė moneta, skirta 1918 m. vasario 16 d. Nepriklausomybės aktui ir dvidešimčiai jį pasirašusių signatarų. Šią monetą planuojama išleisti 2020 m. pavasarį.

Lietuvos bankas ketina išleisti 24 tūkst. skaitmeninių, blokų grandinės technologija sukurtų kolekcinį žetonų. Kiekvienas žetonas vaizduos vieną iš dvidešimties signatarų, o kolekcininkai galės bandyti surinkti visą dvidešimtį žetonų kolekciją. Žetonai suskirstyti į šešias kategorijas, atsižvelgiant į signatarų veiklos sritis – po 4 tūkst. kiekvienos kategorijos vienetų. Klientas, pirksdamas skaitmeninę kolekcinę monetą, gaus šešis atsitiktine tvarka parinktus skaitmeninius žetonus, tačiau tik surinkęs šešis skirtingų kategorijų žetonus, juos galės išsikeisti į fizinę kolekcinę sidabro monetą.

Pavasarį bus išleista pirmoji lietuviška skaitmeninė moneta. LB nuotr.

Žetonus bus galima įsigyti ir laikyti Lietuvos banko elektroninėje parduotuvėje. Fizinės kolekcinės monetos nominalas bus neįprastas – 19,18 Eur ir skirtas šiai Lietuvai svarbiai datai įamžinti. Sidabro moneta – kredito kortelės dydžio ir formos, joje vaizduojamas Nepriklausomybės aktas ir signatarai.

Paženklintos A. Ramausko-Vanago slapstymosi vietos

Vilnius (Diena.lt) – Prie Alytuje esančių namų, kuriuose gyveno ir slapstėsi legendinis partizanų vadas Adolfas Ramanauskas-Vanagas, įrengtos atminimo lentelės.

Viena įrengta prie namo, kuriame partizanas su savo šeima slapstėsi 1955–1956 metais. Kita lentelė įrengta prie namo, kuriame A. Ramanauskas-Vanagas gyveno 1942–1945 metais.

A. Ramanauskas-Vanagas gimė 1918 metais Jungtinėse Valstijose. Po kelerių metų su šeima jis grįžo į Lietuvą, mokėsi Lazdijuose, studijavo pedagogiką Klaipėdoje ir Panevėžyje, baigė karo mokyklą Kaune.

Baigęs mokslus jis mokytojavo tuometiniame Lazdijų valsčiuje, taip pat kelerius metus Alytuje.

A. Ramanauskas-Vanagas parti-

zanu tapo 1945 metais. Po poros metų jis ėmė vadovauti Dainavos apygardai, o 1948 metais paskirtas Pietų Lietuvos partizanų srities vadu.

Dar po metų jis tapo Lietuvos laisvės kovos sąjūdžio prezidiumo pirminko Jono Žemaičio pavaduotoju, o 1950 metų pradžioje – Sąjūdžio Gynbos pajėgų vadu.

1952–1953 metais A. Ramanauskas-Vanagas pasitraukė iš aktyvios ginkluotos kovos ir su šeima slapstėsi iki 1956 metų, kai buvo sulaikytas.

Po žiaurių kankinimų jam mirties bausmė įvykdyta 1957 metais.

Partizano palaikai atrasti ir identifikuoti 2018-aisiais Vilniaus Našlaičių kapinėse. Prieš metus jie palaidoti Vilniaus Antakalnio kapinėse esančiame valstybės vadovų panteone.

Europos įmonės reikalauja naikinti sankcijas Rusijai

Berlynas (ELTA) – Europos prekybos ir pramonės rūmų asociacija („Eurochambres“) paragino palaipsniui mažinti sankcijas Rusijai.

„Metas pamažu mažinti sankcijas abiejose pusėse ir susikonsoliduoti į Europos ir Rusijos bendradarbiavimo privalumus“, – sakė „Eurochambres“ vadovas Christoph Leidl. Asociacijai priklauso apie 20 mln. įmonių.

Ch. Leidl pabrėžė, kad ekonominės

sankcijos „neduoda jokios naudos“. Rusija yra „partneris,“ su kuriuo europiečiai turėtų palaikyti dialogą ekonominiu, politiniu, kultūriniu ir sportiniu lygiu“, – kalbėjo Ch. Leidl.

Prorusiški separatistai jau keletus metus Rytų Ukrainoje kaunasi su vyriausybiniiais daliniais. Rusija 2014-aisiais aneksavo Krymo pusiasalį. Konfliktas iki šiol pareikalavo per 13 000 žmonių gyvybių.

ES bendradarbiaus su NATO

Briuselis (BNS) – Reaguodamos į hibridines grėsmes Europos Sąjungos šalys plės bendradarbiavimą su tarptautinėmis organizacijomis ir šalimis partnerėmis, sakoma priimtose Europos Sąjungos Tarybos išvadose dėl prioritetų ir veikimo kryptių.

Išvadose akcentuojama ES bendradarbiavimo su NATO ir Europos kaimynystės šalimis svarba.

„Hibridinės grėsmės – tai platus spektras metodų ar veiksmų, kuriuos koordinuoti naudoja priešiški valstybiniai ar nevalstybiniai subjektai ir kurie yra nukreipti į demokratinių valstybių ir institutų pažeidžiamumą, bet kuriais neperžengiamas oficialaus karo paskelbimo slenkstis. Tarp [hibridinių atakų] pavyzdžių yra kibernetinės atakos, kišimasis į rinkimų procesą ir dezinformacijos kampanijos, taip pat ir socialiniuose tinkluose“, – sakoma nutarime.

JAV iškelti kaltinimai programišiams

Washingtonas (BNS) – JAV Teisingumo departamentas pareiškė kaltinimus dviem rusams, kurie, kaip įtariama, palaiko ryšius su savo šalies žvalgybos tarnybomis ir vadovauja didelei kibernetinių nusikaltėlių grupei „Evil Corp“.

Kaip nurodoma kaltinamajame akte, Maksimas Jakubecas ir Igoris Turaševas yra pagrindiniai veikėjai programišių kolektyve, kuris užkrėtė kenkėjiškomis programomis kompiuterių dešimtyje valstybių ir pavogė daugiau nei 100 mln. JAV dolerių iš bendrovių ir vietos valdžios institucijų.

JAV Iždo departamentas, remdamasis šia byla paskelbęs sankcijų, teigė, kad M. Jakubecas nuo 2017 metų specialiai dirbo Rusijos federalinei saugumo tarnybai (FSB) ir kad jam buvo pavesta vykdyti projektus Rusijos vyriausybei.

„Evil Corp“ vykdydamas sukčiavimą schemą užkrėsdavo savo aukų kompiuterius kenksmingomis programomis, pavyzdžiui, „Dridex“ ir „Bugat“.

Šios programos buvo naudojama tapatybėms, slaptažodžiams ir, galiausiai, banko sąskaitų prisijungimo duomenims neteisėtai gauti. Pavogtas lėšas nusikaltėliai pervesdavo į savo pačių ar pinigų plovėjų sąskaitas.

JAV pareigūnai pavadino tai pažangia, novatoriška ir įžūlia nusikaltama operacija, kurios tyrėjams ilgą laiką nepavyko demaskuoti. Jos metu buvo vagiami pinigai iš įvairių organizacijų, įskaitant vieną vienuolių moterų ordina, mokyklos administraciją, naftos įmonę ir ginklų gamintoją.

Nuo programišių veiksmų nukentėjo iš viso daugiau kaip 300 organizacijų 43 šalyse ir daug atskirų vartotojų, nurodė tyrėjai. Pranešime pabrėžiama, kad grupė tebevykdo savo veiklą.

Abu kaltinimų sulaukę asmenys lieka laisvėje, o JAV Valstybės departamentas pažadėjo sumokėti apie 5

mln. dolerių atlygį už informaciją, kuri padėtų suimti ir nuteisti M. Jakubecą.

„Įtariama, kad Maksimas Jakubecas įsitraukė į dešimtmetį vykdomų kibernetinių nusikaltimų virtinę, per kurią naudojama visų laikų kone žalingiausios finansinės kenkėjiškos programos, leidusios pavogti dešimtis milijonų dolerių iš aukų visame pasaulyje“, – pareiškė JAV generalinio prokuroro pavaduotojas Brian Benczkowski.

Aktyvistė G. Thunberg – „Time“ metų asmenybė

New Yorkas (BNS) – Švedė pauglė klimato aktyvistė Greta Thunberg buvo išrinkta JAV žurnalo „Time“ 2019-ųjų metų asmenybe.

Savo šalies nepakankamomis pastangomis stabdyti klimato kaitą nepatenkinta 16-metė pernai pradėjusi rengti vieno žmogaus protestus prie Švedijos parlamento ir galiausiai tapo ištisos kartos, juntančios grėsmę dėl išbėgėjančio visuotinio šiltėjimo, balsu.

„Time“ savo viršelyje išspausdino G. Thunberg nuotrauką su užrašu „Jaunimo galia“.

„Time“ metų asmenybė – G. Thunberg. „Twitter“ nuotr.

Parengė Dainius Ruževičius

SPORTAS

E. Kavaliauskas sieks įveikti nenugalimąjį amerikietį

Šiandien, gruodžio 14 d., kovinio sporto gerbėjai turės galimybę išvysti istorinę profesionalų bokso dvikovą: 31-erių kovotojas Egidijus Kavaliauskas New Yorko Madison Square Garden arenoje mes iššūkį 32-ųjų amerikiečiui Terence Crawford.

Lietuvio varžovas – 35 pergalės (26 nokautais) iškovojęs atletas, dar nepatyręs pralaimėjimo skonio. E. Kavaliausko sąskaitoje – 21 pergalė (17 nokautais) ir vienerios lygiosios. Šiai kovai nemažai dėmesio skyrė JAV sporto žiniasklaidos milžinė ESPN, kuri transliuos šią akistatą. Anot ESPN, E. Kavaliausko laukia didi kova, viena iš tų, kuri gali ryškiai nuspalvinti lietuvio karjerą.

„Ši kova man yra kur kas reikšmingesnė nei olimpinės žaidynės“, – prieš svarbiausią karjeros kovą teigė E. Kavaliauskas (d.).

„Aš esu Egidijus ‘Mean Machine’ Kavaliauskas. Jeigu trumpiau – Egis. Daugelis jūsų manęs nežino ir dar mažiau žino tai, kaip tarti mano vardą. Bet aš esu vyrukas, kuris kovos prieš T. Crawford dėl WBO pusvidutinio svorio kategorijos čempiono titulo gruodžio 14-ą dieną Madison Square Garden arenoje“, – socialiniame tinkle „Reddit“ prisistatė sportininkas iš Lietuvos. Artėjanti kova sulaukė didžiulio dėmesio tiek JAV, tiek visame pasaulyje. Bokso ekspertai ėmė nagrinėti abiejų kovotojų privalumus ir trūkumus. „T. Crawford gali sugerti keletą gerai treniruoto lietuvio smūgių. Būčiau nustebęs, jei jis nepralauš solidžios E. Kavaliausko gynybos. Manau, kad T. Crawford sužeis E. Kavaliauską ir viską baigs anksčiau laiko. Kitas variantas – 12-os rundų kova ir techninis laimėjimas“, – prognozavo „Max Boxing“ apžvalgininkas. Nepaisant eksperto prognozės, E. Kavaliauskas žino, kokios savybės jam gali padėti. „Aš turiu greitį, judesius ir jėgą“, – sirgaliams kalbėjo boksininkas. Bokso tinklalapio „PickDawgz“ ekspertas mano, kad lietuvis neturi galimybių laimėti. „E. Kavaliauskas nėra kovojęs su gerai žinomais boksininkais.

Lietuviui netrūksta jėgos, o jo dešinė ranka privertė kristi daugelį varžovų. Daugelyje kovų E. Kavaliauskas buvo agresorius ir nešvaistė laiko. Vis dėlto jo problema – ilgas užsimojimas prieš smūgį ir ‘laukinės’ atakos, paliekančios spragas jo gynyboje. E. Kavaliauskui reikia kovoti tiksliau ir vengti nereikalingų judesių. Kitu atveju kova su T. Crawford bus labai trumpa. E. Kavaliauskas dar nėra sutikęs tokio lygio varžovo kaip T. Crawford ir jis ringe tai pajaus. Kiekvieną kartą, kai E. Kavaliauskas užsimos atlikti galingą smūgį, T. Crawford surengs greitą kontrataką“, – rašė žurnalistas. „Šią kovą verta stebėti vien todėl, kad pamatysime vieną geriausių pasaulio boksininkų, tačiau ji baigsis

D. Rapšys apgynė Europos čempiono vardą

Lietuvos olimpinė plaukimo viltis D. Rapšys suspindėjo dviem auksiniais apdovanojimais.

Lietuvos plaukimo žvaigždė Danas Rapšys Glasgow Senojo žemyno pirmenybėse trumpame (25 m) baseine iškovojo du auksinius apdovanojimus per dvi dienas.

Po auksinio plaukimo 400 m plaukimo laisvu stiliumi, 24-erių panevėžietis buvo pirmas ir 200 m plaukimo laisvu stiliumi rungtyje bei apgynė prieš dvejus metus Kopenhagoje pelnytą čempiono vardą. Finale jis atplaukė per 1 min. 41,12 sek. Kitaip nei išvakarėse vykusiam dvigubai ilgesnės distancijos lemiamame plaukime, šįkart D. Rapšys dėl pergalės turėjo kovoti beveik iki paskutinių metrų. Įpusėjęs nuotolį lietuvis buvo tik penktas, nuplaukus tris ketvirtadalius – ketvirtas. Vis dėlto Inos Paipelienės auklėtinis su varžovais žaidė katės ir pelės žaidimą: per paskutinius 50 m D. Rapšys galingai išsiveržė į priekį, palikdamas sidabrą

britui Duncan Scott bei bronzą rusui Michailui Vekoviščevui. Pirmasis nuo nugalėtojo atsiliko 0,30 sek., antrasis – 0,40 sek. 200 m distancijoje D. Rapšys yra neįveikiamas nuo skandalingo pasaulio čempionato. Praėjusią liepą jis buvo greičiausias finale, bet susilaukė diskvalifikacijos dėl judėjimo ant starto bokštelio. Po to lietuvis laimėjo visus septynis pasaulio taurės varžybų etapus. Asmeninis D. Rapšio ir Lietuvos rekordas – 1.40,85 min. Jį plaukikas pasiekė 2017-ųjų Europos pirmenybėse, kuriose iškovojo aukso medalį. Praėjusiam čempionate Lietuvos plaukikai iš viso iškovojo keturis apdovanojimus: Rūta Meilutytė dukart pasipuošė auksu, D. Rapšys pridėjo aukso ir bronzos medalį. Per visą istoriją lietuviai Europos čempionatuose 25 m baseine yra pelnę 21 apdovanojimą.

Trejetų krepšinio rinktinė svajoja apie Tokiją

2020-ųjų Tokijo olimpinės žaidynės gali tapti istorinėmis Lietuvos krepšiniui – turime galimybę į Japonijos sostinę deleguoti net dvi rinktines. Prieš birželį paaiškinant tradicinės krepšinio rinktinės likimui, kovo mėnesį olimpinė kvalifikacija lauks trijų krepšinio atstovų.

Kai 2017-aisiais aplankė pirmosios mintys apie tai, kad reikia imtis 3x3 krepšinio vystymo, pagrindinis dalykas, kuris mus skatino, buvo tas, jog ši sporto šaka tapo olimpine. Logiška, kad trejus metus galvojus apie olimpines žaidynes mūsų pagrindinis tikslas yra ten patekti – tai būtų didžiulė pergalė visam Lietuvos krepšiniui“, – kalbėjo trijų krepšinio asociacijos įkūrėjas Rolandas Skaisgirys. Olimpinė rinktinė bus formuojama šeštojoje vietoje pagal reitingą pasaulyje besirikiuojančios Šakių „Gulbelės“ komandos pagrindu. Ji kartu su kitomis stipriausiomis pasaulio rinktinėmis sausio mėnesį dalyvaus pajėgiausiame 3x3 žiemos turnyre Sankt Peterburge. Olimpinis atrankos turnyras

Šią 3X3 šalies rinktinę vienija tikslas – Tokijo olimpinės žaidynės.

vyks kovo 18–22 dienomis Indijos sostinėje Delyje. Lietuva varžysis B grupėje kartu su Jungtinėmis Valstijomis, Belgija, Pietų Korėja ir Naująja Zelandija. Į olimpinę atranką ir olimpines žaidynes registruojamas žaidėjas turi būti iki tol žaidęs oficialiuose 3x3 turnyruose, o du rinktinės krepšininkai privalo būti savo šalies reitingo 10-uke. Praėjusią vasarą Europos jaunimo (iki 18 metų) čempionais tapę lietuviai šiemet pirmą kartą šalies istorijoje dalyvaus šios amžiaus kategorijos pasaulio čempionate. Suaugusiųjų – tiek vyrų, tiek moterų žemyno čempionatas vyks birželio 25–27 dienomis Belgijoje.

Kryptis - Kanada (I)

AUGUSTINAS ŽEMAITIS

„Tikslas – Amerika“ tęsiasi. Pagal dar 2017 m. pasiruoštą planą, šįkart Aistė ir Augustinas Žemaičiai pasuko į Kanadą. Pradedame spausdinti keliautojų įspūdžius apie lietuviškąjį paveldą šioje šalyje.

Kanados Lietuvių Bendruomenė ir paveldas nepelnytai primiršti. Daug lengviau rasti informacijos, pavyzdžiui, apie Lotynų Amerikos ar Australijos lietuviybę, nei Kanados. Matyt, egzotiškumas, atstumai žavi, Kanada kiek per arti...

Tačiau iš tiesų Kanada lietuvišku paveldu nusileidžia tik vienintelėms Jungtinėms Amerikos Valstijoms. To paveldo „gyvumu“ JAV net lenkia: Kanadoje daugelyje lietuvių bažnyčių tebe laikomos lietuviškos Mišios (7 iš buvusių 11) ir tik viena yra nugriauta. Kanadoje dirba keturios lietuvių kredito unijos (JAV – tik pora) ir t. t. Gerokai mažiau Kanadoje ir lietuvių, su kuriais teko bendrauti angliškai. Pagal 2016 m. surašymo duomenis, apie ketvirčiui Ontario lietuvių kilmės asmenų gimtoji kalba yra lietuvių, o lietuviškose organizacijose tokie beveik visi.

Esame pravažiavę Lotynų Amerika, Australiją, Vakarų Europą, Kazachiją, lankę tenykštes lietuviškas vietas. Bet tokiai misijai, kaip „Tikslas – Amerika“, darbo ten nedaug. Ten yra tik pavienės lietuviškos vietos, viena nuo kitos dažniausiai nutolusios per šimtus ar ir tūkstančius kilometrų. Pavyzdžiui, visoje Lotynų Amerikoje tebuvo 4 lietuvių bažnyčios (nė vienoje lietuvių kunigo nebėra).

Tuo tarpu Kanadoje, kaip ir JAV, kiekvieną dieną galėjome aplankyti daugybę lietuviškų vietų, susitikti su dešimtimis lietuvių. Bent jau pietinėje Ontario ir Quebeco provincijose, kur yra didžiausi Kanados miestai (Torontas, Montrealis) ir kur gyvena apie 85 proc. visų Kanados lietuvių. Ir „Tikslas – Amerika“ žemėlapis Kanadoje neatrodo mažiau pilnas, nei JAV.

Visgi, Kanadoje lietuviškas paveldas kiek retesnis, nei JAV. 2017 m. ekspedicijos metu „Tikslas – Amerika“ žemėlapyje pažymėjome apie 330 lietuviškų vietų JAV Rytuose. 2018 m. pridėjome dar apie 250 JAV Vidurio Vakaruose. Šiais metais pažymėjome 92 naujas vietas. Tiesa, kai daugelis Kanados lietuviškų vietų gyvos, galima patekti į vidų, laiko kiekvienoje užtrukdavome daugiau, nei kokiame Pensilvanijos anglies regione, kur daugelyje lietuvių bažnyčių lietuviški nebent kartiniai akmenys.

Be to, ekspedicijos pobūdis kasmet keičiasi. 2017 m. apsiribojome lietuviško paveldo lankymu, fotografavimu, aprašymu – tiek mažai laiko buvo. 2018 m. jau galėjome surengti projekto pristatymą New Yorke bei susitikimus su keliomis bendruomenėmis. Šiame dar didesnę dalį mūsų darbo sudarė pokalbiai, interviu. Padarėme net 12 projekto pristatymų, į kuriuos pasiklausyti apie lietuvišką paveldą Amerikos žemyne atėjo beveik 300 žmonių.

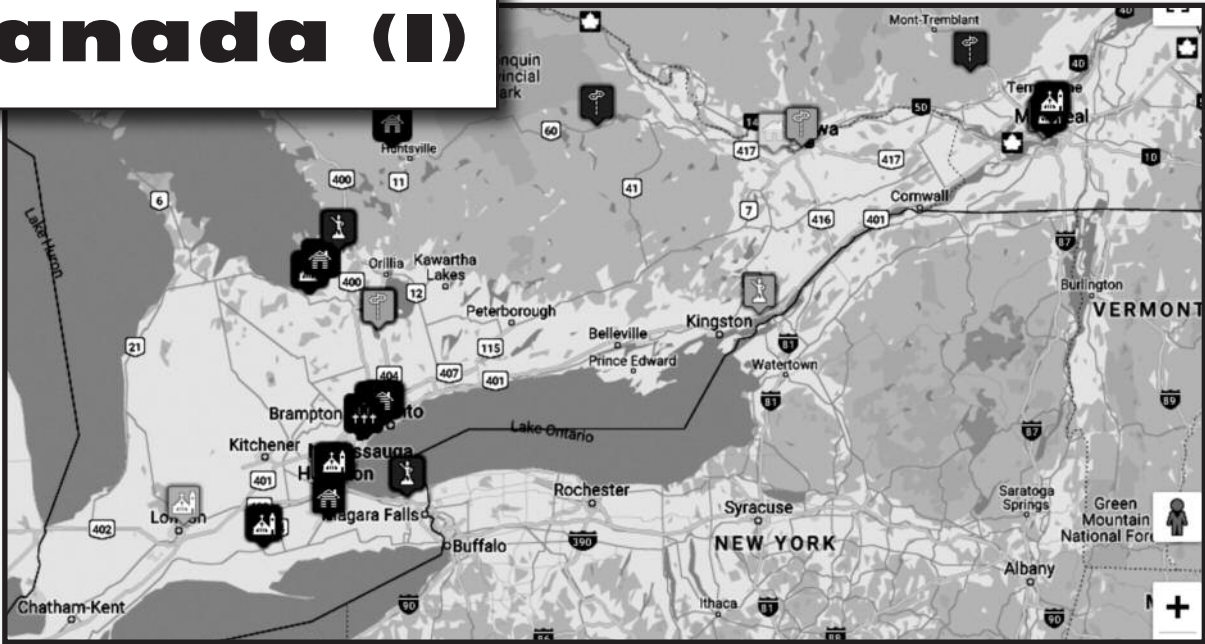
Papasakoti jau turime ką: iki valandos trukusia programa su galybe nuotraukų nusivylusių nebuvo. Pasakojome apie įspūdingiausią Amerikos žemyno lietuvišką paveldą, netikėčiausias ir įdomiausias ekspedicijų istorijas ir kartu pasinaudodavome proga paklausti: „Ar viską sužymėjome jūsų regione, gal žinote daugiau?“.

Kanados geografią lėmė, kad vėl aplankėme ir JAV. Taip, galima važiuoti iš Toronto į Montrealį ir atgal, iš Toronto į Windsor ir atgal tais pačiais keliais – bet kam švaistyti laiką, jeigu galima į vieną pusę važiuoti Kanada, į kitą – JAV?

Tokiu būdu vienur JAV užpildėme keletą žemėlapių spragų: pavyzdžiui, žemėlapyje buvo nepažymėtos Rochesterio, Utica, Niagara Falls lietuviškos vietos, nes 2017 m. ekspedicijoje jos būtų buvusios pernelyg į šalį. Dar 2017 m. ročesteriečiai mums rašė, kodėl žemėlapyje nėra Rochesterio...

Kitur JAV, tuo tarpu, galėjome vėl aplankyti tas pačias vietas. Tuos miestus, kur lietuviai „Tikslas – Amerika“ projektu ir lietuvišku paveldu susidomėję labiausiai: Clevelandą, Detroitą. Ir padaryti ten pristatymus.

Be to, aplankėme ir New Yorką. Jau trečią kartą. Tiesiog, į New Yorką skristi perpus pigiau, nei į Torontą. Skridome į New Yorką, važiavome autobusu į Torontą.

Lietuvos šimtmečio paminėjimo programa baigėsi, šįkart projektas „Tikslas – Amerika“ vyko be valstybės paramos ir taupyti reikėjo labiau. Tačiau Lietuvių Fondo, Montrealio kredito unijos „Litas“, Rochesterio Lithuanian Heritage Society ir daugybės kitų rėmėjų dėka jis įvyko ne blogesnis, nei kada prieš tai. Visi rėmėjai paminėti „Tikslas – Amerika“ tinklalapyje.

Psichologinis atstumas iki New Yorko mums, tikriausiai, toks, kaip daug vilniečių – iki Kauno. Visas pažįstama. Pažįstami žmonės, tokie kaip Danius Glinskis iš Susivienijimo lietuvių Amerikoje (SLA), su kuriuo įrašėme interviu apie jo suprojektuotą SLA pastato rekonstrukciją. Beje, jis papasakojo lankęsis Pensilvanijos Anglies regione, pagal „Tikslas – Amerika“ žemėlapi ten ieškojęs lietuvių bažnyčių, kapinių ir mokyklų.

Įdomu sugrįžti į tas pačias lietuviškas vietas, stebėti besitęsiančią istoriją.

Deja, ji ne visada linksmą. Kažin kas nuėmė atminimo lentą pirmajam New Yorko lietuviškos mokyklos steigėjui lietuviui Kuršiui, kurią prieš 50 metų taip stengėsi pakabinti New Yorko lietuviai. Norėjo priminti niujorkiečiams lietuvių indėlį į New Yorko istoriją – ir džiaugėsi, kad apie lietuvių dabar galės paskaityti kiekvienas, praeinantis New Yorko akcijų biržą.

Dar prieš kelis mėnesius pagal „Tikslas – Amerika“ kelionių vadovą lietuviškas vietas lankęs pažįstamas pranešė, kad prie New Yorko akcijų biržos jokios atminimo lentos lietuviams nerado. „Gal nepastebėjo?“ – pamaniau. Bet nuėjęs į žemutinį Manhattaną jos neberadau ir aš. Pastato fasadas suremontuotas – prieš remontą nukabino ir nepasivargino užkabinti atgal...

Ne tik Lietuvoje atminimo lentos lietuviams numinėjamos... Tokiame dideliame mieste, kaip New Yorkas, deja, atgarsio tai nesulaukė. Daug lietuvių nė nežino, kad ta lenta nuimta, dar daugiau nė nežinojo, kad ji buvo.

Ta lenta maža, bet svarbi. Juk ji primindavo lietuvių ne kokiame nors „gete“, o vienoje svarbiausių New Yorko vietų. Ir pats žinau ne vieną Amerikos ar Lietuvos lietuvių, kelionėje po New Yorką važiavusį pasižiūrėti tos lentos. Jie didžiudavosi, kad lietuviai padarė didelę įtaką net New Yorkui, tai

pasakodavo vaikams, draugams, pažįstamiems. Ir amerikiečiai sužinodavo, kad Amerikos lietuvių istorija neprasidėjo nuo XIX a. juodadarbių.

Labai retai lietuviškas paveldas Amerikoje naikinamas specialiai, iš neapykantos. Taip, pastatai gali būti griaujami dėl ekonominių priežasčių – kaip Aušros Vartų bažnyčia New Yorke, vietoje kurios jau iškilo didelis pastatas. Prieš milijonus nepakovosi.

Bet jei sunaikinamas niekam netrukdantis paminklas ar lenta, tai dažniausiai todėl, kad savininkai tiesiog nesupranta jo svarbos – ir ėmusi tinkamų veiksmų viską galima sugrąžinti. Tą įrodė Čikagos lietuviai, 2010 m. sugebėję įtikinti Midway oro uostą sugrąžinti per rekonstrukciją nuimtą ir „sandėlyje pamirštą“ atminimo lentą Dariui ir Girėnui. Tą įrodė Carol Gargan iš Scrantono, savo raštais įtikinusi prie nebelietuviams atiduotos Šv. Juozapo bažnyčios palikti lietuvišką koplytstulpį sovietų okupacijos aukoms.

Ir, tikiuosi, „Tikslas – Amerika“ projektas, įrašymo į lietuviško paveldo žemėlapi sertifikatai, kuriuos daliname, privers dar daugiau dabartinių savininkų – jei jie nelietuviai – susimąstyti, kad jų turima vieta yra svarbi ir įdomi, ir kokia nors „sena lenta“ nėra tiesiog lenta.

Ir, tikiuosi, „Tikslas – Amerika“ paskatins lietuvių tiek Amerikoje, tiek Lietuvoje geriau sužinoti, kas lietuviško kur yra, kam iškilęs pavojus, ir pagalvoti, kaip kai ką galima išsaugoti.

Visiems kartu: Amerikos lietuviams, Lietuvos lietuviams, Lietuvos diplomatom ir valdžiai, lietuviškai nebekalbantiems Amerikos lietuvių palikuonims.

Naktiniu autobusu pajudėjome link Kanados, kur mūsų laukė Torontas: didžiausias ir daugiausiai lietuvių turintis Kanados miestas, pagal lietuviško paveldo kiekius kaip lygus su lygiu galintis galynėtis su New Yorku.

Bus daugiau

„Tikslas – Amerika“ ekspedicijos metu sudarinėjamas „Tikslas – Amerika“ lietuviško paveldo žemėlapis. Jis nemokamai pasiekiamas internetu <http://www.tikslasamerika.lt>

„Gabalėliai Lietuvos“ lietuviško paveldo užsienyje enciklopediją skaitykite <http://www.gabaleliaiilietuvos.lt>

Šv. Kazimiero parapija, Quebec, Montreal.

„Tikslas – Amerika“ nuotr.

STALINO ŽIEMOS KARAS PRIEŠ SUOMIJĄ

GEDIMINAS INDREIKA

Prieš 80 metų Sovietų Sąjunga, priversti Baltijos vastybes pasirašyti „savitarpio pagalbos“ sutartis, įvedė raudonosios armijos įgulas į Lietuvą, Latviją ir Estiją. Panašiai susitvarkyti Stalinas ryžosi ir su kaimyne Suomija. Nuo galimo vokiečių puolimo saugodamas Leningrado sritį Stalinas iš Suomijos pareikalavo atsisąžadėti kai kurių teritorijų prie Ladogos ežero, nukeliant valstybės sieną toliau į vakarus. Taip pat reikalavo išnuomoti Arktyje neužšalantį uostą Petsamo ir Hanko pusiasalyje sovietų laivyno bazės įkūrimui.

Deryboms į Maskvą buvo pasiųsti diplomatai J. Paasikivi ir V. Tanner. Suomijos prezidentas Kyösti Kallio laikėsi politinio neutralumo ir griežtai atsisakė paklusti Maskvai. Nepavykus pasiekti kompromiso derybose ir Suomijai nesutikus patenkinti Sovietų Sąjungos teritorinių reikalavimų, sovietai su Suomija nutraukė diplomatinius santykius. 1939 m. lapkričio 30 d. sovietų aviacija be išpėjimo bombardavo Helsinkį. JAV ambasadorius Helsinkyje A. Schonfield pranešė, kad sovietai iš oro be atodairiškai bombardavo civilius. Kitą rytą raudonoji armija puolė Suomiją su 21 divizija karių aštuoniuose frontuose.

Suomijos gynybai vadovavo maršalas Karl Gustav Mannerheim, dalyvavęs 1917 m. nepriklausomybės kovose. Jis pažinojo bolševikų karybos metodus ir jų silpnybes. Sovietų generolas Klimentas Vorosilovas pasiuntė eskadriles bombonešių pulkti Helsinkį,

Turku ir Hanko miestus. Nepaliaujami rusų aviacijos puolimai neįbaugino suomių. Karelijos sąsmaukoje suomiai buvo iš anksto įrengę akmenų ir betono sutvirtinimus ir bunkerius, vadinamą Mannerheimo liniją, iš viso 125 km frontą.

Suomių taktika, vadinama „motti“ (apsupimas), buvo orientuota ne į stabilią fronto liniją, o į mobilius padalinius, kai priešui leidžiama užimti teritoriją, paskui ją apsupti, išsklaidyti ir mažomis grupėmis sunaikinti naudojant užmaskuotus dotus. Sovietų tankai ir mechanizuoti pabūklai judėjo kolonomis, pramintais keliais arba greta jų, dundesį buvo galima girdėti iš toli. Rekordinio šalčio žiemą sovietų tankų varikliai užšaldavo ir gsdavo. Tankams nepavyko pralaužti Mannerheimo linijos. Suomiai sprogdino 20 tankų ir gruodžio 9 d. sustabdė rusų antpuolį. Karo eigą lėmė suomių naudoti ginklai: neturint pakankamai artilerijos, suomiams pagrindinis ginklas prieš tankus buvo iš degtinės ar benzino pagaminti „molotovo kokteiliai“ ir rankinės granatos.

Suomių kariai, apsirėdę baltai, nepastebimai, tyliai ir greitai keliaudavo slidėmis, jų mantą rogėmis traukė briedžiai. Suomių dalinių mobilumas ir naktinės operacijos rusų kariuomenei atnešė didelių nuostolių. Apsiginklavę pistoletais ir peiliais-finkomis, nakties priedangoje suomiai rankų dvikovose tiek įbaugino rusus, kad tie bijojo žengti į girias ir pušynus. Daug rusų karių mirė iš bado ar nuo nušalusių galūnių. Kiti paskerdė savo arklius ir valgė jų mėsą.

Centriniame Karelijos fronte per vieną savaitę suomiai paėmė 128 sovietų tankus. Prie Viipurio mūšiai ėjo

Suomijos kariai Žiemos kare.

tarp 100,000 suomių ir 500,000 rusų. Sovietų daliniuose taip pat dalyvavo jų pavergtų tautų – ukrainiečių, gruzinų ir mongolų kariai, tačiau suomiai juos visus vadino „ruskais“. Vadovaujami gen. Oqvist suomiai gynėsi iš paskutiniųjų. Norėdami apeiti suomius iš kito galo, rusai pasiuntė tankus per išalusias įlankos ledą. Suomių pilotai bombardavo ledą ir daug rusų tankų su įgulomis nuskendo.

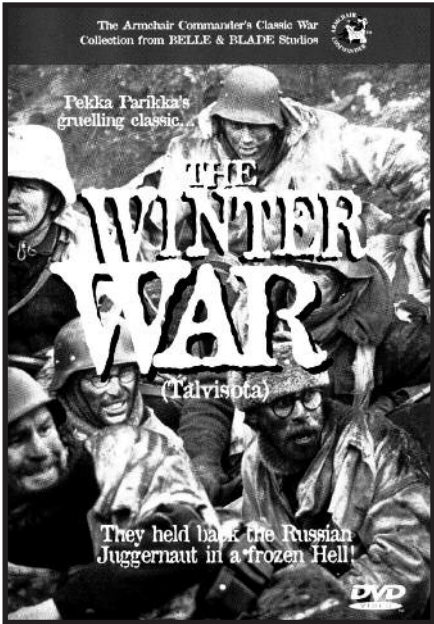
Suomijos moterys heroiskai talkino tėvynės gynimui: dirbo medikėmis, gailingosiomis seserimis, tarnavo geležinkelio transporte ir radijo ryšiuose. Amerikos labdaros organizacijos siuntė humanitarinę pagalbą. 1939 m. gruodžio 10 d. prezidentas F. D. Roosevelt paskelbė embargą Sovietų Sąjungai, nuo to laiko JAV kompanijoms buvo uždrausta prekiauti ginklais ir automobiliais su SSRS.

Siauriausioje Suomijos dalyje, tarp Oulu prie Botnijos įlankos ir Suomusalmi rytuose, rusai bandė perkirsti kraštą į dvi dalis. Tam tikslui sovietai pasiuntė dvi divizijas su tankais ir šarvuočiais (26,000 karių), vadovaujamais generolo Vinogradovo. Šioje vietoje gruodžio 7 d. prasidėjo Suomusalmi kautynės. Suomiai, vedami pulkininko H. Siilasvuo, užblokavo Ratte kelią iš pietų, nutraukdami krovinių tiekimą 44-ajai rusų divizijai. Suomių slidininkų pulkai palei Ratte kelią iš šiaurės prisodino minų. Įstrigę rusai mėgino pasitraukti per Kiantajarvi ežerą į rytus, bet dideliame šaltyje ir giliame sniege negalėjo žygiuoti nei pirmyn, nei atgal. Miškas suomiams reiškė saugumą, o rusams – terorą. Dėl prasto matomumo sovietai negalėjo atskraidinti lėktuvų. Suomiai, neturėdami nei vieno tanko ir tik apie 6,000 karių, „motti“ taktika nušlavė priešą per tris savaites. Per šią operaciją suomiai pagrobė daug šaudmenų, ginklų ir apleistų tankų. Žuvo 402 suomiai ir apie 9,000 rusų. Bet sovietai nesigailėjo žmonių ir siuntė naujus pulkus.

Rusams geriau sekėsi Salmi fronte prie Ladogos ežero. Jie 60 km įsiveržė į Suomijos teritoriją. 1940 m. vasario 1 d. rusai puolė dideliu mastu ir priverstė suomių trauktis Viipurio kryptimi. Po dviejų mėnesių karo rusų nuostoliai buvo 150,000 karių, o suomių – 10,000. Pagalba iš Vakarų per tą laiką neatvyko. Didžioji Britanija norėjo Suomijai atgabenti tankų ir ginklų, o Prancūzija – savanorių karių. Apkarto Norvegijos ir Švedijos reputacija, kurios dėl aklo neutraliteto atsisakė praleisti šią pagalbą per savo teritoriją. 1940 m. vasario mėn. į Suomiją atvyko sava-

norių lakūnų iš Italijos ir Švedijos, kurie pakėlė suomių nuotaiką, bet toji pagalba buvo pavėluota ir per maža.

Suomija per atstovą Stockholme užmezgė taikos pasitarimus su Sovietų Sąjunga. Nepasitikėdami vokiečių neutralumu, sovietai sutiko su suomių derėtis ir prašė atsiųsti atstovus į Maskvą. 105 dienas trukęs Žiemos karas baigėsi taikos sutarties pasirašymu 1940 m. kovo 13 d. Pagal sutartį Suomija neteko viso Karelijos pusiasalio su Viipurio miestu, Sallos ir Petsamo sričių. Be to, turėjo sovietams išnuomoti Hanko sritį jūrų bazei. Taiką pasirašę sovietai prie naujos Suomijos sienos laikė 17 divizijų kariuomenę.

Filmo „Talvisota“ DVD viršelis.

Kai žinia apie paliaubas pasiekė suomių šiaurinius frontus, kariai iš pradžių buvo šokiruoti. Po kelių valandų, kai jie sužinojo sutarties sąlygas, jų nuotaika tapo slogi. Juk jie Sovietų Sąjungai turėjo atiduoti 16,100 kvadratinį mylių žemės, tiek, kiek visa Šveicarijos teritorija! Suomija prarado vertingų miškų ir pramonės miestų, kurie buvo labai svarbūs krašto ekonomikai. Iš perduotų rusams žemių 450,000 suomių gyventojų turėjo persikelti į laisvą, nors labai nuvargintą kraštą. Tačiau Suomija išlaikė nepriklausomybę, o SSRS patyrė savo kailių, kad mažos, drąsios, laisvę mylinčios tautos ir su galingiausią kariuomene nepavergsi.

Žiemos karo žiaurumą ir jo istoriją realistiškai vaizduoja režisieriaus P. Parikka vaidybinis filmas „Talvisota“ (angliškai „The Winter War“), sukurtas 1989 m. ir galimas gauti DVD formate.

Suomijos kariai. Wikipedia.

Rusų technika ir kariai 1940 m. Suomijoje. SA-kuva.

CHIRURGAI

PETRAS V. KISIELIUS, MD, FACS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
Tel. 331-221-9004

GEDAS M. GRINIS, MD
Inkstų, pūslės ir prostatos gydymas bei chirurgija
HOLY FAMILY MEMORIAL UROLOGY
1818 Memorial Dr., Manitowoc, WI 54220
920-320-6344

VIDAUS LIGOS

SURENDER LAL, MD
Specialybė - vidaus ligos
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Tel. 773-434-2123
Valandos susitarus

AUSŲ, NOSIES, GERKLĖS LIGOS

Darius Bliznikas MD SC
Ear, Nose and Throat • Allergy

7110 West 127th st. Ste 210 708-586-2212
Palos Heights IL 60463 www.palosent.com

STUBURO IR SKAUSMO LIGOS

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS-PRUNSKIS, MD
ir partneriai Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.
Elmhurst: 630-748-3300
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Barrington: 847-852-2000
Libertyville: 847-984-2500
www.illinoispain.com

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

LINAS SIDRYS, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA – AKINIAI
2701 W 69 th St., Chicago, IL
5706 W 111th St., Chicago Ridge, IL
Tel. 708-636-6622

DR. ELIGIJUS LELIS
Akių ligos ir chirurgija
1192 Walter St, Lemont, IL 60439
963 N. 129th Infantry Dr. #110
Joliet, IL 60435
Tel. 815-723-1854

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. SIMONA ŽILIŪTĖ
Dantų gydytoja

perėmė dr. Petreikytės kabinetą.
Laukiami ir seni, ir nauji pacientai.
9055 S. Roberts Road,
Hickory Hills, IL

Tel. 708-598-4055

Valandos susitarus

DR. RAMUNĖ MACIJASKAS

Dantų gydytoja
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-2131
Valandos susitarus

DR. DALIA E. CEPELĖ, DDS

Dantų gydytoja
10745 Winterset Dr.
Orland Park, IL 60467
708-873-9074
Valandos susitarus

DR. LINA POŠKUS

Dantų gydytoja
11739 Southwest Hwy,
Palos Hts, IL 60463
9201 Broadway Ave., Brookfield
Tel. 708-387-2020

DR. DAIVA BIDVA

Dantų gydytoja
950 York rd. #110
Hinsdale, IL 60521
Tel. 708-485-2828

SKELBIMAI

773-585-9500

DR. DALIA JODWALIS

Dantų gydytoja
15543 W. 127th St.
Suite 101, Lemont, IL
Tel. 630-243-1010
Valandos susitarus

REMKIME DRAUGO FONDĄ

Nuo 1992 metų Draugo fon-
das padeda išlaikyti mūsų lie-
tuvišką, katalikišką „Draugo“
laikraštį. Prisiminkite Draugo
fondą savo testamente. Kele-
tas stambesnių palikimų už-
tikrins „Draugo“ laikraščio gy-
vavimą daugelį metų!

www.draugofondas.org

KEPYKLA IR DELIKATESAI

6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
Tel. 773-581-8500

- Lietuviška duona ir raguoliai
- Vestuviniai ir įvairūs tortai
- Siunčiame mūsų produktus UPS
- Atidaryta 7 dienas per savaitę
- Aplankykite mūsų svetainę – www.racinebakery.com

autotradeusa
sales • export • rebuilding
www.autotradeusa.com

PADEDAME
SURASTI,

IEŠKO DARBO

NUPIRKTI IR ATVEŽTI
AUTOMOBILIUS IŠ BET KURIO JAV AUKCIONO.
PERSIUNČIAME AUTOMOBILIUS IR DETALES.
ATLIEKAME AUTOMOBILIŲ REMONTĄ!

Specialios turistinės kelionės į Baltijos kraštus
Dėl informacijos skambinkite Ritai Penčylienei

Siūlome pigiausias skrydžius visomis oro linijomis
iš Čikagos ir kitų Amerikos miestų į

LIETUVĄ
VYTIS TOURS

www.vytistours.com

info@vytistours.com

1-800-778-9847

4024 235th St., Douglaston, NY 11363

Teiraukitės mūsų 2020 m. brošiūros. Ją galite patys išsispausdinti adresu:

www.vytistours.com

Specialios turistinės kelionės į Baltijos kraštus 2020 m.
Dėl informacijos skambinkite Ritai Penčylienei

Kainas sužinoti ir užsisakyti vietas galite

www.vytistours.com

Siūlome informaciją apie specialias nuolaidas

Atsiųskite savo el. pašto adresą

ATSTOVYBĖ ČIKAGOJE

Bronė Barakauskienė
Tel fax: 708-403-5717
mamabar3@aol.com

Rita Penčyliene
Tel fax: 708-923-0280
pencylar@comcast.net

tickets@doleris.com

1-800-514-9989

PIGIAUSI AVIA-BILIETAI Į LIETUVĄ IR EUROPA

15-os advokatų komanda | Ilgametė patirtis | Lietuviškai kalbantys profesionalai

Nekilnojamas turtas

—

Įmonių ir komercinė teisė

—

Paveldėjimo teisė JAV ir Lietuvoje

—

Atstovavimas teismuose

—

BOODELL & DOMANSKIS, LLC

Adomas Siudika
Teisininkas
(312) 938-4909
asiudika@boodlaw.com

Audra P. Karalius
Advokate
(312) 219-8540
akaralius@boodlaw.com

A. Rimas Domanskis
Advokatas
(312) 540-1075
domanskis@boodlaw.com

Dainius R. Dumbrys
Advokatas
(312) 938-4905
ddumbrys@boodlaw.com

One North Franklin,
Suite 1200
Chicago, IL 60606
Fax: (312) 540 1162
www.boodlaw.com

REAL ESTATE

FIRST RATE
REAL ESTATE

4545 W. 67th Street
Chicago, Illinois 60629
Bus: 773-767-2400
Cell: 312-805-4851
Fax: 773-767-9886
E-mail: ausra.padalino@gmail.com

Aušra Kriščiūnaitė Padalino
Broker/savininkė

Kalbame lietuviškai, ispaniškai, angliškai

 Patirtis – daugiau nei 35-eri metai

PERSPEKTYVUS namų, butų, žemės, verslo, investicijų
PIRKIMAS, PARDAVIMAS, FINANSAVIMAS,
PERFINANSAVIMAS ir NUOMA

Rasa Mitkus
Nekilnojamojo turto ir paskolų brokerė

630-202-6867 rmitkus@yahoo.com

103 Ogden Ave, Clarendon Hills, IL 60514
homemaxrealtors.com

PASLAUGOS

PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
GE/RCA ATSTOVYBĖ
2346 W. 69th Street
Tel. 773-776-1486

SIŪLO DARBĄ

Reikalingas sandėlio
darbuotojas pilnai darbo dienas
pakavimo skyriuje.
tel. 708-930-5290

Reikalingas sandėlio darbuotojas
pilnai darbo dienas automobilių
pakrovimui | konteinerius.
Būtinai legalus statusas
(dokumentai), pageidautina
darbo su krautuvu patirtis.
tel. 708-907-3005

ANDRULIS
BALDIC STYLE FARMERS CHEESE
SINCE 1939

ANDRULIS
MICHIGAN FARM
CHEESE

SKANIAUSIAS SURIS

Family Owned
And Operated
Hand Made

NEW FLAVORS AVAILABLE – TRY THEM ALL!
PLAIN, (NO SALT ADDED), CARAWAY, GARLIC & ONION,
JALEPEÑO, CHIVE, DILL, BASIL & HERB
HORSE RADISH & SMOKED, FETA

What cheese was meant to be.

ASK FOR US AT YOUR FAVORITE DELI OR VISIT US ONLINE
www.andrulischeese.com 1-877-6CHEESE

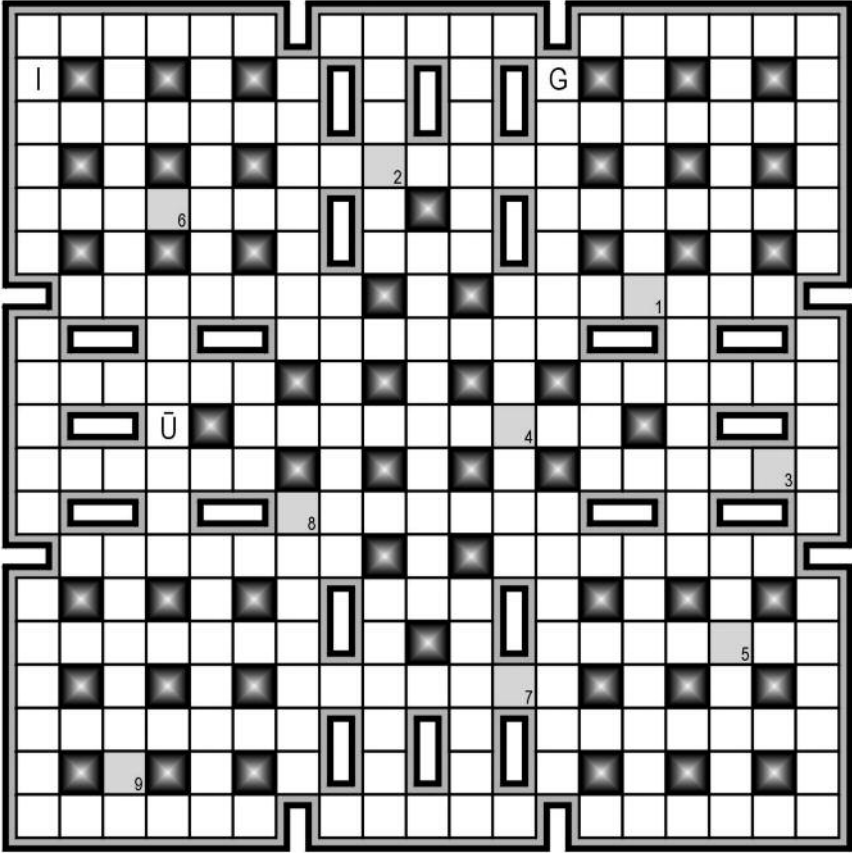
www.draugas.org

Surašymas Nr. 102

Surašykite į brėžinį duotus žodžius.

Pažymėtuose langeliuose perskaitysite užduoties atsakymą.

Jūsų sprendimų atsakymų lauksime paštu:
„Draugas“, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629–5589
arba el. paštu – skelbimai@draugas.org ir faksu: 773-585-8284.

1 2 3 4 5 6 7 8 9

5 raidės:
LANDO – MĖNUO – OSLAS – OSMIS – SKOLA – SLOGA.

6 raidės:
APSTAS – ĮSČIOS – MARSAS – MAŽIUS – SNAIGĖ – SOSTAS – STIBIS – VAPSA.

7 raidės:
ADAKSAS – AIŽYMAS – APAČIAI – ATŠYLIS – BEKONAI – ČIULPAI – ĖDALIUS – ĖGLYNAS – ĮSKALAS – ĮSEITIS – LAŠIŠOS – MALKSNA – MORESKA – NERINGA – NEŽINIA – NIRVANA – OKAPIJA – OLANDAI – PERYKLA – PERVAŽA – RAŠTIJA – SAMSUNG – SĄRAIŠA – SEILIUS – SKALSĖS – STIKLAI – TANKUMA – TENISAS – TIJŪNAS – TYRĖJAI – TREMTIS – TVARTAS – UŽLANDA – VINGIAI – VYNŠAKĖ – ŽNYPLĖS.

8 raidės:
GALOPADA – GRIEŽLĖS – KARŠYKLĖ – KAŠTONAI – LĖKTUVAS – LESALINĖ – MANEVRAS – PIKTEIVA.

PERKA

BRANGIAI PERKU
GINTARO DIRBINIUS
IR GINTARO GRYNULIUS.
tel. 708-603-5494

PERKU!

Kolekcinius gėrimus:
Fine Wine, Whiskey,
Bourbon, Scotch ir Cognac,
pagamintus 1950–1990 metais.

Siūlyti tel. 617-459-9952 arba
el. paštu modeboston@gmail.com

SKELBIMAI
773-585-9500

„DRAUGO“

prenumeratoriai
gali skaityti
„Draugą“ internete be
jokio papildomo mokesčio.
Pageidaujantys turėtų parašyti
apie tai administracijai:
administracija@draugas.org
ir gauti „log in“ bei
slaptažodį.

SKAITYKITE
„DRAUGĄ“ GREIČIAU!
www.draugas.org

ADVENTAS IR ŠV. KALĖDOS

ŠV. MIŠIŲ IR ŠVENTINIŲ RENGINIŲ TVARKA

Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje (Marquette Park)

Bendruomeninės susitaikymo pamaldos

Gruodžio 14 d., šeštadienį, 3–4 val. p. p.

Gruodžio 15 d., sekmadienį, 11 val. r. šv. Mišios su popchoru „Svajonė“ ir kalėdinis koncertas parapijos salėje

Gruodžio 21 d., šeštadienį, 7 val. v. – „Dainavos“ kalėdinis koncertas

Gruodžio 22 d., sekmadienį, 12 val. p. p. – Kūčios prie bendro parapijos stalo. Vietas užsisakyti iki gruodžio 15 d.

Gruodžio 24 d., antradienį, Kūčių dieną, 4 val. p. p. Vaikų-jaunimo Mišios, dalyvauja popchoras „Svajonė“

Kalėdinės giesmės – 10 val. v.

Bernelių Mišios – 10:30 val. v.

Gruodžio 25 d., trečiadienį, Kalėdų dienos šv. Mišios – 9:30 val. r. anglų k. ir 11 val. r. lietuvių k.

Naujųjų metų išvakarių šv. Mišios – gruodžio 31 d., antradienį, 8:30 val. r.

2020 m. sausio 1 d., trečiadienį, Švč. Mergelė Marija, Dievo Gimdytoja – Naujieji metai – šv. Mišios – 11 val. r. lietuvių kalba

Sausio 5 d., sekmadienį, Kristaus apsireiškimas (Trys karaliai) – šv. Mišios 9:30 val. r. ir 11 val. r.

Sausio 5 d., sekmadienį, 12 val. p. p. – kelsime šampano taures už Naujuosius 2020-uosius metus parapijos salėje. Vietas užsisakyti iki šv. Kalėdų.

Asmeninės išpažintys kiekvieną šeštadienį 3–4 val. p. p.

Linksmų šv. Kalėdų ir laimingų Naujųjų 2020 metų!

Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje, Lemont, IL

tel. 630-257-5613, matulaitismission@gmail.com

Bendruomeninės Susitaikinimo pamaldos (išpažintys)
gruodžio 16 d., pirmadienį, 7 val. v., praves t. Lukas Laniauskas SJ
gruodžio 18 d., trečiadienį, 11 val. r., praves kun. Gediminas Keršys
gruodžio 20 d., penktadienį, 7 val. v., praves kun. Gediminas Keršys

Išpažintys su asmeniniu pokalbiu
kiekvieną šeštadienį ir sekmadienį nuo 5–6 val. vakaro

Kūčių vakaro šv. Mišios – t. Lukas Laniauskas SJ ir t. Algis Baniulis SJ
4 val. p. p. ir 10 val. v. (Bernelių Mišios)

Misijos Kūčių vakarienė
Antradienį, gruodžio 24 d., 6 val. v. (prašome registruotis iki gruodžio 20 d.)

Kalėdų šv. Mišios – t. Lukas Laniauskas SJ ir t. Algis Baniulis SJ
gruodžio 25 d., trečiadienį, 9 val. r. ir 11 val. r.

Biblinė vaikų stovykla
gruodžio 27–28 d. (penktadienį ir šeštadienį) nuo 9 val. r. iki 5 val. p. p.,
Ateitininkų namuose

Šventoji Šeima – šv. Mišios
gruodžio 29 d., sekmadienį, 9 val. r., 11 val. r. ir 6 val. v.

Naujųjų metų išvakarių šv. Mišios
gruodžio 31 d., antradienį, 6 val. v.

Kviečiame įsigyti kalėdaičių zakristijoje
prieš ir po Mišių, taip pat ir misijos raštinėje.

Laukiame Jūsų visų!

Tėviškės parapija

7214 S. Cass Ave., Darien, IL 60561

Pamaldos su Šv. Vakariene – Komunija

Gruodžio 15 d., sekmadienį, 11:30 val. r. (Pamaldų metu veiks „Vaikų kambarėlis“).

Kavutės metu vaikučius aplankys Kalėdų senelis

Pamaldos su Šv. Vakariene – Komunija

Gruodžio 22 d., sekmadienį, 11:30 val. r. (Pamaldų metu veiks „Vaikų kambarėlis“).

Kūčių vakaro pamaldos

Gruodžio 24 d., antradienį, 5:30 val. p. p.

Kalėdų dienos pamaldos su Šv. Vakariene – Komunija

Gruodžio 25 d., trečiadienį, 11:30 val. r.

Pamaldos su Šv. Vakariene – Komunija

Gruodžio 29 d., sekmadienį, 11:30 val. r. (Pamaldų metu veiks „Vaikų kambarėlis“)

Ziono parapija

9000 South Menard Avenue, Oak Lawn, IL 60453

Gruodžio 15 d., trečiasis Advento sekmadienis, 11 val. r. – lietuviškos pamaldos su Šventa Komunija; 2 val. p. p. – vokiškos šv. Kalėdų pamaldos su tradicinėmis giesmėmis

Gruodžio 20 d., penktadienį, 4 val. p. p. – darželio „Spindulėlis“ vaikų paruošta Kalėdinė programėlė ir vaišės

Gruodžio 22 d., ketvirtasis Advento sekmadienis, 11 val. r. – lietuviškos pamaldos su Šventa Komunija

Gruodžio 24 d., antradienį, 5 val. p. p. – tradicinės kalėdų išvakarių pamaldos žvakių šviesoje. Dalyvaus solistė

Gruodžio 25 d., trečiadienį, 10 val. r. – bendros apeigos su Šventa Komunija ir bendras giesmių giedojimas anglų ir lietuvių kalbomis

Gruodžio 29 d., sekmadienį, 11 val. r. – lietuviškos pamaldos su Šventa Komunija

Gruodžio 31 d., antradienį, 10 val. r. – Tradicinės Naujųjų metų išvakarių pamaldos.

KALĖDINIAI SVEIKINIMAI „DRAUGE“ PASIEKS PASAULIO PAKRAŠČIUS

Palinkėkite bičiuliams,
draugams, artimiesiems

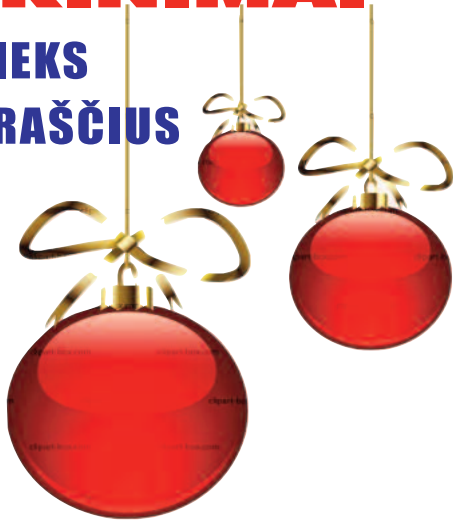
Kalėdų vilties
ir džiaugsmo!

Kreipkitės

tel. 773-585-9500

arba

skelbimai@draugas.org

Order online at www.lietuvele.com or by phone 630-324-6811

KNOWN AS THE "KING OF CAKES" SHAKOTIS IS ONE OF THE OLDEST EUROPEAN TRADITIONAL CONFECTIONERIES. THIS UNIQUE HAND MADE CAKE IS A BEAUTIFUL DECORATION FOR WEDDINGS, ANNIVERSARIES, BIRTHDAYS, AND OTHER CELEBRATIONS OR SIMPLY ENJOY THIS DELICIOUS CAKE WITH A CUP OF TEA OR COFFEE!!!

KUNIGAIKŠČIŲ UŽEIGOS "KARALIŠKAS ŠAKOTIS" YRA KEPAMAS PAGAL GERIAUSIUS SENŲJŲ ŠEIMININKIŲ RECEPTUS TIK IŠ NATURALAUS SVIESTO, ŠVIEŽIŲ KIAUŠINIŲ IR AUKŠČIAUSIOS KOKYBĖS MILTŲ. TODĖL YRA ITIN ŠVELNAUS SKONIO IR TOBULOS TRADICINĖS FORMOS. PAGAL JŲSŲ UŽSAKYMĄ KARALIŠKASIS ŠAKOTIS VESTUVIŲ, GIMTADIENIŲ AR KITOS YPATINGOS ŠVENTĖS PROGA GALI BŪTI IŠKEPTAS ĮVAIRIAUS DYDŽIO.

DIDELIS ŠAKOTIS – PUIKUS ŠVENTINIO STALO AKCENTAS!!!

	WHEN IN CHICAGO VISIT OUR RESTAURANTS Grand Dukes Restaurant 980 75th St., Downers Grove, IL www.granddukesrestaurant.com	Old Vilnius Cafe 2601 75th St. Darien, IL www.oldvilniuscafe.com	
---	--	---	---

www.draugofondas.org

Ačiū už paramą

Dainius Petronis ir redakcijos darbuotoja Virginija Petrauskienė mugėje.
Audros Kižytės nuotr.

Pasaulio lietuvių centre Lemonte vykusios Kalėdinės mugės metu prie „Draugo“ stalo priėjo Dainius Petronis ir padėjo visai mūsų komandai už darbą: už straipsnius apie tautiečius, gyvenančius čia, už Atlanto, už lietuviško žodžio skleidimą. Kad Dainiui tai svarbu, rodo jo paties pavyzdys: čia gimęs, jis puikiai kalba lietuviškai, yra aktyvus lietuviybės rėmėjas, lietuvių kalbą moka ir jo 13-metė dukra Lara. Dainiau, ačiū už jūsų nuoširdžius žodžius ir už „Draugui“ skirtą 500 dol. paramą.

Redakcija

Pradėkite dieną teisingai!

Prenumerata metams – tik 110 dol.
Internetinė versija – 99 dol.

Tel. 630-805-1404

Floridos lietuviai kviečiami į Kalėdines šv. Mišias
gruodžio 25 d., trečiadienį, 1:15 val. p. p.
Šv. Jėzaus Vardo bažnyčioje,
5800 15th Ave. S., Gulfport, FL.

lietuvių meno ansamblis

DAINAVA

Chorinės muzikos koncertas ir
apmąstymai Advento ir
Šv. Kalėdų proga.

GIMĖ MUMS ZODIS

DIEVO ŽODIS IŠEJO IEŠKOTI, KAS BUVO PRARASTA

šeštadienį,
2019 m. gruodžio 21 d.
7:00 v.v.

Švč. Mergelės Marijos
Gimimo bažnyčioje
6812 S. Washtenaw Ave.
Chicago, IL

BILIETAI: www.dainava.us - 800-838-3006 - Pasaulio lietuvių centre,
Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijoje - Pal. Jurgio Matulaičio misijoje
\$25 suaugusiems (iš anksto) - \$30 suaugusiems (koncerto dieną)
\$10 jaunimui (iki 17 metų) - (iki 9 m. nerekomenduojama)

INSURANCE AND FINANCIAL

708-433-7777

Įvairių
rūšių
draudimai!

Notarinės
paslaugos
NEMOKAMAI

Vilma

Virginija

7667 W. 95th St., Suite 207
Hickory Hills, IL 60457
Fax: 708-851-4777

Available on line on Amazon under – “The Therapy of Natural Living”

by Regina Nedas - edited by Phillip L Levin, MD - Rated 4 out of 4 stars by a retired nurse.

COMPILED - 30 years of research - over 100 photographs – over 50 unique recipes (dandelion wine; zucchini pancakes), – sections on honey, spices, berries, vegetables, trees, nuts, dairy, natural oils, and folk medicine, secrets to longevity, natural resources for skincare - information on dangerous chemicals and safer natural substitutes - **WHO SHOULD NOT USE SPECIFIC NATURAL RESOURCES & WHY NOT.**

PROVIDED - all resources used so the reader can verify - a conversion table and a subject index to help find a specific natural supplement or recipe.

Contact the author – email: regina@nedart.biz – www.nedart.biz

1 YR - 2.50%
2 YR - 2.75%

MOBILE BANKING | INTERNATIONAL WIRES
CREDIT/DEBIT CARDS | SAVINGS | CHECKING

310.828.7095 | info@clcu.org
www.clcu.org

Namams pirkti paskolos
duodamos mažais mėnesiniais
įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais.
Kreipkitės į
Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

Advokatas
VYTENIS LIETUVNINKAS
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvę nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100
info@midwaylegal.com

www.draugas.org

<http://draugokalendarius.org>